

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS NASSO • MAAMAR 2

ביאור ע"פ נשא

Explicación de [el versículo]
«Haz un censo (Nasso)»

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/nasso/2/

1 ביאור ע"פ נשא

Explicación sobre [el versículo] “Haz un censo (Nasso)”.

2 הנה כתיב מקדש אדני כוננו ידיך. ופי' הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' פנחס דרכ"א דהיינו ג' ידות יד הגדולה יד החזקה יד הרמה

Ahora bien, está escrito: “El Santuario, D'os, que Tus manos establecieron”. Y el Ramaz explica, [en] Parashat Pinjás, folio 221, que esto se refiere a tres manos: la mano grande, la mano fuerte y la mano elevada,

שהם המכוננים את המקדש ומשכן שיוכל להיות ירידת והמשכת אור א"ס ב"ה מאצילות לבי"ע שזהו ענין המשכן ומקדש כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פ' נ"ג.

que son las que establecen el Santuario y el Mishkán, para que pueda producirse el descenso y la extensión de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, desde el Mundo de Atzilut (Emanación) hacia Beriá, Yetzirá y Asiá; pues esto es lo que representan el Mishkán y el Santuario, como está escrito en Sefer Shel Beinonim (Tania), capítulo 53.

3 והרי באמת אין ערוך ביניהם שישכון אור א"ס בבי"ע שהם בעלי גבול ומחודשים יש מאין וכמ"כ [וכמו כן] בכדי שיהי' [שיהיה] התגלות מהמאציל ב"ה באצילות שהרי האצ"י ג"כ אין ערוך כלל לגבי המאציל א"ס ב"ה

Sin embargo, en verdad no hay comparación entre ellos: la Luz Infinita (Or Ein Sof) no puede morar en Beriá, Yetzirá y Asiá, que son limitados y fueron creados como algo de la nada. Y lo mismo ocurre con que haya una revelación del Emanador, bendito sea, en Atzilut, pues Atzilut tampoco guarda comparación alguna con el Emanador, el Infinito (Ein Sof), bendito sea;

הנה כ"ז [כל זה] כוננו ידיך, ועיין מ"ש מזה ע"פ עיני כל אליך ישברו כו' פותח את ידיך

todo esto es “tus manos establecieron”. Y véase lo escrito acerca de esto a propósito de [el versículo] “Los ojos de todos esperan en Ti”, etc., “abres tus manos”:

דהיינו שצריך לעשות כלי בנפש שיוכל לקבל גילוי אור א"ס, ועמ"ש מזה ג"כ בת"א [בתורה אור] פ' משפטים בד"ה לא תהיה משכלה ועקרה בענין כוס ישועות כו' (ועיין מזה בעמה"מ [בעמק המלך] ש"ו [שער ו'] ס"פ ס"ו ושער י"ד פרק פ"ה).

es decir, es preciso formar un recipiente en el alma que pueda recibir la revelación de la Luz Infinita. Y véase también lo escrito acerca de esto en Torah Ohr, Parshas Mishpatim, en el discurso que comienza "No habrá mujer que aborte ni que sea estéril", sobre el tema de "la copa de las salvaciones", etc. (Y véase también al respecto Emek HaMelech, Shaar 6, final del capítulo 66, y Shaar 14, capítulo 85.)

ולפי שעשיית כלי זה זהו ע"י בחי גבורה כענין לעולם ירגיזו אדם יצ"ט [יצר טוב] על יצה"ר [יצר הרע] ע"כ זהו ענין ג' הלוים.

Y puesto que la formación de este recipiente se realiza mediante el nivel de Guevurá (contención), como en la enseñanza de que "la persona debe siempre incitar a su inclinación al bien contra su inclinación al mal", esto constituye el tema de los tres levitas.

ובגמרא פ"ק [פרק קמא] דכתובות דף ה' סע"א [סוף עמוד א] דרש בר קפרא גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ דאלו במעשה שמים וארץ כתיב אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים (ישע"י [ישעיה] ס"י מ"ח)

Y en la Guemará, en el primer capítulo de Kesubos, folio 5, lado a, al final, Bar Kappara expuso: "Las obras de los justos son mayores que la obra del cielo y la tierra"; pues acerca de la obra del cielo y la tierra está escrito: "También mi mano fundó la tierra, y mi derecha extendió los cielos" (Isaías, capítulo 48),

היינו חד יד בחד מעשה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] נטה שמאלו וברא ארץ ונטה ימינו וברא שמים ואלו במעשה ידיהם של צדיקים כתיב מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידיך.

es decir, una mano para cada obra, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Extendió su mano izquierda y creó la tierra; extendió su mano derecha y creó los cielos". Pero acerca de la obra de las manos de los justos está escrito: "El fundamento de Tu morada que Tú, Havaíá, has hecho; el Santuario, Ado-nai, que tus manos establecieron".

היינו שגם בחד מעשה דהיינו בהמ"ק [בית המקדש] כתב שני ידים כן פי' התוספות שם והובא ג"כ בפרש"י [בפירש רש"י / בפירוש רש"י] בחומש (פי' בשלח ט"ו י"ז).

Es decir, incluso respecto de una sola obra —el Beit HaMikdash— el versículo menciona dos manos. Así lo explican los Tosafos allí, y también se cita en el comentario de Rashi al Jumash (Parshas Be-halach, 15:17).

ועיין במהרש"א [במהרש"א] בכתובות שם בח"א [בחלק א'] הפי' דבמעשה שמים וארץ לא נתחברו עדיין ה' ידות יחד שהם החו"ג [החסד וגבורה] אלא השמים שמים לה' כו' אבל ע"י מעשה הצדיקים מחברים ב' הבחי' יחד כו',

Y véase el Maharsha sobre Kesubos allí, en Chiddushei Aggados, quien explica que, en la obra del cielo y la tierra, las dos manos —que son Jésed y Guevurá— aún no se habían unido, sino que “los cielos son cielos de Havaíá”, etc.; pero mediante las obras de los justos se unen ambos niveles, etc.;

ושלכן נעשה המשכן ע"י בצלאל ואהליאב שבצלאל הוא בצל אל חסד אל כל היום ואהליאב למטה דן מבחי' גבורה כו' והיינו לצרף מדת הגבורה אל החסד והרחמים כו' ע"ש.

y que por eso el Mishkán fue construido por medio de Betzalel y Oholiav: pues Betzalel significa “a la sombra de E-I” (betzel E-I), “La bondad de E-I [perdura] todo el día”, y Oholiav, de la tribu de Dan, corresponde al nivel de Guevurá, etc.; es decir, para unir el atributo de Guevurá con Jésed y la compasión, etc. Véase allí.

4 ודבריו עולים בקנה אחד עם מ"ש ברבות וארא פי"ב ע"פ כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ כו' ע"ש.

Y sus palabras concuerdan con lo escrito en el Midrash Rabbah, Va'era, capítulo 12, sobre [el versículo]: “Todo lo que Havaíá quiso, hizo, en los cielos y en la tierra”, etc. Véase allí.

וביאור הדבר כי שמים הם בחי' מקיפים היינו בחי' סוכ"ע וזהו וימיני טפחה שמים ימינך ה' נאדרי בכח. הוא כח אור א"ס ב"ה שבלי גבול כו'.

Y la explicación del asunto es que los cielos corresponden al nivel de los [luces] circundantes (makifim), es decir, al nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin). Y esto es [lo que significa] “Y Mi diestra extendió los cielos”: “Tu diestra, Havaíá, es gloriosa en poder”; este es el poder de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que no tiene límite, etc.

אבל בחי ארץ שהיא בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] מלכותך מלכות כל עולמים כמ"ש בד"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] מקבלת מבחי שמאלו ע"ד שאמר לעולמו די כו' שיהי' [שיהיה] הכל בבחי גבול ותכלית.

Pero el nivel de la tierra, que corresponde a la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), "Tu realeza es una realeza sobre todos los mundos" (como está escrito en el discurso que comienza "Y el número de los hijos de Israel será"), recibe del nivel de Su izquierda, en el sentido de "Le dijo a Su mundo: '¡Basta!'", etc., para que todo estuviera en un estado de límite y fin.

(ועיין מענין אף ידי כו' וימיני כו' בחגיגה פ"ב [פרק ב'] ד"ב ע"א מנחות דל"ו סע"ב [סוף עמוד ב] רבות בראשית ס"פ א' בחקתי פל"ו.

(Y véase sobre el tema de "También Mi mano", etc., y "Mi diestra", etc., en Jaguigá, capítulo 2, folio 12a; Menajot, folio 36, final del lado b; el Midrash Rabbah, Bereshit, final del capítulo 1; Bejuktai, capítulo 36;

באיכה ס"ח א' בד"ה מעשה במרים בת נחתום. זח"א [זהר חלק א] ד"ל ע"א ח"ב [חלק ב'] ד"כ ע"א פ' בא דף ל"ז א' יתרו פ"ג [פרק ג'] ב'. ח"ג [חלק ג'] פנחס דרמ"ז א').

en Eichah, folio 68a, en el pasaje que comienza "Sucedió una vez con Miriam, la hija de Najtom"; el Zóhar, Parte I, folio 30a; Parte II, folio 20a; Parshas Bo, folio 37a; Yitró, folio 83b; Parte III, Pinjás, folio 247a.)

אבל ע"י מעשה הצדיקים מחברים השני ידים דהיינו שממשיכים גילוי האור מבחי סוכ"ע בבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והכלי לגילוי זה זהו ענין מקדש ה'.

Pero mediante las acciones de los justos se unen las dos manos; es decir, hacen descender la revelación de la luz desde el nivel de sovev kol almin al nivel de memalé kol almin. Y la vasija para esta revelación es el concepto del Santuario de D'os,

שהוא הכלי להיות בו גילוי קדש העליון סוכ"ע. והוא בחינת ציון (עיין ברבות ר"פ קדושים ובזח"ג [ובזהר חלק ג] ס"פ האזינו דרצ"ו ע"ב. ובמא"א [ובמאורי אור] אות מ"ם סע"י [סוף סעיף] פ"ט).

que es la vasija en la cual se revela la santidad suprema, sovev kol almin. Y este es el nivel de Sion (véase el Midrash Rabbah, al comienzo de Parshas Kedoshim; el Zóhar, Parte III, final de Parshas Haazinu, folio 296b; y Me'orei Or, letra mem, final de la sección 89).

וזהו כוננו ידיך. וזהו ג"כ משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] (בסנהדרין פרק חלק דצ"ב ע"א ובפ"ה דברכות דל"ג ע"א)

Y esto es [lo que significa] “Tus manos establecieron”. Y esto también es [lo que significa] lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria (en Sanhedrín, capítulo Jélek, folio 92a, y en Berajot, capítulo 5, folio 33a):

גדול מקדש שניתן בין שתי אותיות שנאמר פעלת ה' מקדש אד' כו' דהיינו שמחבר שתי השמות הוי' אד' שהוא סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] שהם שורש חו"ג [חסד וגבורה] כו'.

“Grande es el Santuario, pues fue colocado entre dos letras, como está dicho: ‘Tú lo hiciste, Havaiá: el Santuario, Ado-nai’”, etc. Es decir, une los dos Nombres, Havaiá [y] Ado-nai, que son la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) y la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), que son la raíz de Jésed (bondad) y Guevurá (contención), etc.

ובזח"ג [ובזהר חלק ג] שלח קס"א ב' פ"י מקדש אד' ע"ד ועתה יגדל נא כח אד' כו' ע"ש ועמ"ש לקמן פ' שלח ע"פ ועתה יגדל נא כח.

Y en el Zohar, Part III, Shelach, folio 161b, se explica “el Santuario, Ado-nai” en relación con “Y ahora, que el poder de Ado-nai sea grande”, etc. Véase allí. Y véase lo escrito más adelante, en Parshas Shelach, sobre [el versículo] “Y ahora, que el poder sea grande”.

5 והנה כח היינו ג"כ ב"פ [ב' פעמים] יד והיינו התחברות ב' בחי' יד להיות לאחדים ע"ד ימינך ה' נאדרי בכח.

Ahora bien, koaj («poder») también equivale a dos veces yad («mano»): esto es, la unión de dos niveles de «mano», para que se vuelvan uno, como en “Tu mano derecha, Havaiá, es gloriosa en poder (koaj)”.

וזהו ג"כ ענין גדולה דעה שניתנה בין שתי אותיות כי ונועדתי לך שמה אותיות ונודעתי שהחיבור הוא ע"י הדעת ועמ"ש בד"ה במדבר סיני באהל מועד.

Y este es también el sentido de “Grande es el conocimiento (deá), pues fue colocado entre dos letras”; porque “Me encontraré contigo allí” (venoadti) contiene las mismas letras que venodati («y seré conocido»), [lo cual muestra] que la unión se produce mediante Daat (conocimiento). Y véase lo escrito en el discurso que comienza “En el desierto del Sinaí, en la Tienda de Reunión”.

וזהו ג"כ ענין ג' ידות אף שבגמרא לא נזכר רק שתי יד ים שהן חו"ג [חסד וגבורה]

Y este es también el sentido de las tres manos, aunque en la Guemará solo se mencionan dos manos, que corresponden a Jésed (bondad) y Guevurá (contención);

אלא כי המחבר ב' הבחי' יחד זהו התפארת קו האמצעי שמחבר חו"ג [חסד וגבורה] להיות לאחדים והוא ענין הדעת שמחבר חו"ב [חכמה ובינה] כענין הפעם ילוח כדלקמן.

sino que [hay tres] porque aquello que une entre sí los dos niveles es Tiféret (belleza), la línea central, que une Jésed y Guevurá para que se vuelvan uno. Y esto es el aspecto de Daat, que une Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento), como en el sentido de "Esta vez [él] se unirá", como se explicará más adelante.

והיינו ע"י ששרשו למעלה מבי' הבחי' ועולה עד הכתר (ועמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] ע"פ והיה מעשה הצדקה שלום).

Esto se debe a que su raíz está por encima de los dos niveles y asciende hasta Kéter (la Corona) (y véase lo escrito en Igueret HaKódesh sobre [el versículo] "Y la obra de la caridad será paz").

והיינו שלהיות המשכת אור הסוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] צ"ל ע"י המשכה מאור א"ס ב"ה ממש שלמעלה גם מבחי' סוכ"ע כו' וזהו ענין יד הרמה.

Es decir, para que la luz de sovev kol almin (la luz que circunda todos los mundos) descienda a me-malé kol almin (la luz que llena todos los mundos), debe hacerlo mediante una emanación desde la Luz Infinita misma (Or Ein Sof), bendito sea, que está incluso por encima del nivel de sovev kol almin, etc. Y este es el sentido de la mano elevada.

וכענין כי גאה גאה כו' ועמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' בשלח סד"ה אשירה להוי'. וגבי מגלת אסתר סד"ה לבסומי בפוריא גבי כי יד על כס י"ה כו' ע"ש.

Y esto es como el sentido de "Pues Él es exaltado, exaltado", etc. Y véase lo escrito en Torah Ohr, Parshat Beshalaj, al final del discurso que comienza "Cantaré a Havaíá"; y en Meguilat Ester, al final del discurso que comienza "Embriagarse en Purim", acerca de "Pues una mano está sobre el trono de Yah", etc. Véase allí.

ובזה יתורץ דלכאורה עדיין אין התירוץ מספיק מ"ש התוספות בכתובות שם אבל במעשה צדיקים בחד מעשה כמו בית המקדש כתב תרתי ידיים עכ"ל [עד כאן לשונו].

Y con esto se resolverá lo siguiente: pues, aparentemente, la respuesta aún no es suficiente, a saber, lo que escribieron los Tosafot en Ketubot, allí: "Pero en la obra de los justos, en una sola obra, como el Templo Sagrado, escribe dos manos"; fin de la cita.

דיש להקשות ע"ז דהא מבואר ברבות (נשא פ"ב דרמ"ט ע"ג [עמוד ג']) ע"פ ביום כלות משה להקים את המשכן.

Pues cabe plantear una dificultad contra esto: se explica en el Midrash Rabbah (Nasso, capítulo 12, folio 249, columna c), acerca de [el versículo] "El día en que Moshe terminó de erigir el Mishkán":

את המשכן שהוא שקול כנגד העולם כו' כיצד כתיב בראשית ברא אלקים את השמים כו'

"el Mishkán", que equivale al mundo, etc. ¿Cómo se explica? Está escrito: "En el principio, D'os creó los cielos", etc.,

וכתיב נוטה שמים כיריעה (תהלים ק"ד) ובמשכן כתיב ועשית יריעות עזים לאהל כו' ע"ש באריכות.

y está escrito: "Quien extiende los cielos como una cortina" (Salmos 104); y acerca del Mishkán está escrito: "Harás cortinas de pelo de cabra para una tienda", etc. Véase allí extensamente.

וכיון שכן שיריעות המשכן הם כמו בחי' שמים ושאר הדברים שבמשכן הם כמו הדברים שיש בארץ ע"ש במדרש.

Y puesto que es así —que las cortinas del Mishkán son como el nivel del cielo, y las demás cosas del Mishkán son como las cosas que hay en la tierra—, véase allí en el Midrash,

וא"כ אע"פ [אף על פי] שכתב במשכן תרתי ידיים אין זה תרתי ידיים בדבר אחד כ"א תרתי ידיים שבעולם מאחר שבמשכן יש ג"כ שמים ובחי' ארץ.

entonces, aunque acerca del Mishkán se mencionen dos manos, no son dos manos en una misma cosa, sino las dos manos que hay en el mundo, puesto que en el Mishkán también hay cielo y el nivel de la tierra.

א"כ תרתי ידיך דכתיב גבי מקדש היינו ימין לבחי' שמים שהם יריעות המשכן ובחי' שמאל לבחי' ארץ שבמשכן.

Entonces, las dos manos de "Tus manos", escrito con respecto al Santuario, serían la derecha para el nivel del cielo, que son las cortinas del Mishkán, y la izquierda para el nivel de la tierra que hay en el Mishkán.

6 ובמה גדולים מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ. אעכצ"ל [אלא על כרחך צריך לומר] עיקר הפירוש דבמקדש נתחברו ממש ב' בחי' הידים כביכול והיו לאחדים

Entonces, ¿en qué sentido las obras de los justos son mayores que la obra del cielo y la tierra? Más bien, necesariamente debemos decir que la explicación principal es que en el Santuario los dos niveles de las manos, por así decirlo, se unieron realmente y llegaron a ser uno;

והיינו המשכת והתגלות אור הסוכ"ע שנק' ימין בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הנק' שמאל כמ"ש אתה גבור לעולם אד'.

es decir, la atracción y revelación de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), llamada "derecha", dentro del nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), llamada "izquierda", como está escrito: "Tú eres poderoso para siempre, Ado-nai".

7 וכתוב כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו שלהיות בחי' מלכותו שהוא ממכ"ע [ממלא כל עלמין] זהו ע"י גבורות וצמצומים כו'

Y está escrito: "Hablarán de la gloria de Tu reino y relatarán Tu poder"; pues que se manifieste el nivel de Su reino (Maljut), que es la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), se logra mediante guevurot (contenciones) y contracciones (tzimtzumim), etc.

אבל ע"י מעשה צדיקים ממשיכים גילוי שם הוי' ממש בשם אד' כמ"ש והוי' בהיכל קדשו היכל גימטריא אדנ"י כו' ולכן במקדש היו אומרים את השם ככתבו משא"כ במדינה בכינויו.

Pero mediante la obra de los justos hacen descender la revelación del Nombre mismo Havaíá dentro del Nombre Ado-nai, como está escrito: "Y Havaíá está en Su Templo sagrado (heijal)". Heijal tiene el mismo valor numérico que Ado-nai, etc. Por eso, en el Santuario pronunciaban el Nombre tal como está escrito, mientras que en las provincias [lo pronunciaban] mediante su sustituto.

והתחברות זו של ב' ידיו כביכול זהו ע"י בחי' יד הרמה כו' שבחי' זו הוא המשכת הגלוי בפנימית

Y esta unión de Sus dos manos, por así decirlo, se produce mediante el nivel de la mano elevada, etc.; pues este nivel es el hacer descender la revelación en la dimensión interior (pnimiut).

(ועיין עוד מענין תביאמו כו' מכוון לשבתך כו' פ"ה דכתובות ס"ב ב' פ"ח [פרק ח'] דב"ב [דבבא בתרא] קי"ט ב'. באבות ס"פ שנו חכמים. ירושלמי פ"ד דברכות על משנה יכוין את לבו כנגד בית קדה"ק [קודש הקדשים]. רבות תצוה פל"ח קל"ד ב'.

(Y véase más sobre el tema de “Los traerás”, etc., “el fundamento para Tu morada”, etc., en Ketubot, capítulo 5, folio 62b; Bava Batra, capítulo 8, folio 119b; en Avot, al final del capítulo “Los Sabios enseñaron”; el Talmud de Jerusalén, Berajot, capítulo 4, sobre la Mishná “Que dirija su corazón hacia el Santo de los Santos”; Midrash Rabá, Tetzavé, capítulo 38, folio 134b;

במדבר פ"ד דרי"ז ב' נשא פ"ב דרמ"ט ג'. בשה"ש [בשיר השירים] רבה כ"ה א' ס"פ כמגדל דויד. ובפתיחתא דאיכה ד"ה רבי יצחק פתח תחת אשר לא עבדת. ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה ס"פ עמודיו עשה כסף דכ"ב ב'.

Bamidbar, capítulo 4, folio 217b; Nasó, capítulo 12, folio 249c; Shir HaShirim Rabá, folio 25a, al final de [la sección sobre] “Como la torre de David”; y en la Pesijta de Eijá, la sección que comienza: “Rabí Itzjak abrió: ‘Porque no serviste’”; y Shir HaShirim Rabá, al final de [la sección sobre] “Hizo sus columnas de plata”, folio 22b;

זח"א [זהר חלק א] וישב קפ"ג סע"א [סוף עמוד א]. פ' פנחס דרכ"א א'. ומענין ג' ידות פ' עקב דף ער"ב סע"ב [סוף עמוד ב] ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ועמ"ש ע"פ שאו ידיכם קדש בד"ה צאינה וראינה):

el Zóhar, parte I, Vayeshev, folio 183, final del lado a; Parashat Pinjás, folio 221a. Y sobre el tema de las tres manos: Parashat Ekev, folio 272, final del lado b, y el comentario del Ramaz allí. Y véase lo escrito sobre [el versículo] “Eleven sus manos en santidad”, en el discurso que comienza “Salgan y contemplan”).

8 קיצור. ענין מקדש אדנ"י פ"י האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] שהוא ענין עשית הכלי לקבל גילוי אור א"ס והיינו ע"י ידיך.

Resumen. El asunto de “el Santuario, Ado-nai”: el Arizal, de bendita memoria, explica que se refiere a hacer la vasija para recibir la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof); y esto se logra por medio de “Tus manos”.

ובגמרא מבואר ג"כ שבמעשה המקדש נתחברו ב' ידיים כביכול שהם סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] והתחברות חו"ג [חסד וגבורה] זהו ע"י קו האמצעי דעת תפארת כו' וזהו ענין ג' ידות יד הגדולה יד החזקה יד הרמה:

Y en la Guemará también se explica que, al construir el Santuario, se unieron, por así decirlo, dos manos, que son sovev kol almin (la luz que circunda todos los mundos) y memalé kol almin (la luz que llena todos los mundos). Y la unión de Jésed (bondad) y Guevurá (contención) se realiza por medio de la línea central, Daat (conocimiento) [y] Tiféret (belleza), etc. Y este es el asunto de las tres manos: la mano grande, la mano fuerte y la mano elevada.

9 ב והנה ג' ידות הם ג' בחי' צמצום והתפשטות והמשכה (כי הנה צמצום והתפשטות והמשכה הם ג' בחי' יו"ד ה"א וא"ו דשם הוי')

2. Ahora bien, las tres manos son tres niveles: contracción (tzimtzum), expansión y continuación hacia abajo. (Pues la contracción, la expansión y la continuación hacia abajo son los tres niveles de la yud, la hei y la vav del Nombre Havaíá;

ולכן הם המכוננים מקדש ה' שהוא ה' אחרונה דשם הוי' וזהו ג"כ ענין ג' פעמים קדוש עד שנמשך להיות מלא כל הארץ כבודו כמ"ש בד"ה רני ושמחי. ובביאור ע"פ ונקדשתי.

por lo tanto, ellas establecen el Santuario de D'os, que es la hei final del Nombre Havaíá. Y esto también corresponde a las tres veces "Santo", hasta que se prolonga y llega a ser "toda la tierra está llena de Su gloria", como está escrito en el discurso que comienza "Canten y alégrense" y en la explicación sobre [el versículo] "Y seré santificado".

אך שייכות ג' בחי' הנ"ל לענין ג' ידות י"ל [יש לומר] ע"פ מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' עקב שם דפ"י יד היינו ד' אותיות שם הוי' והמלוי דשם הוי' שהוא יוד אותיות ויש ג' מילואים ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג]

Pero la relación de los niveles mencionados arriba con el asunto de las tres manos puede explicarse según lo que escribe el Ramaz allí, en la parashá de Ekev: que yad ("mano") significa las cuatro letras del Nombre Havaíá y el llenado del Nombre Havaíá, que consta de diez letras; y hay tres llenados: Av (72), Sag (63)

מ"ה [שם מ"ה] הן ג' ידות וידוע דשם ע"ב [שם ע"ב] בחכמה שהוא יו"ד דשם ושם ס"ג [שם ס"ג] בבינה שהוא ה' ראשונה דשם ושם מ"ה [שם מ"ה] בוי"א שהוא וא"ו כו' והן הן מדרגות ג' לויים נושאי המשכן גרשון וקהת ומררי.

[y] Mah (45); estas son las tres manos. Y es sabido que el Nombre Av corresponde a Jojmá (sabiduría), que es la yud del Nombre; el Nombre Sag, a Biná (entendimiento), que es la primera hei del Nombre; y el Nombre Mah, a Zeir Anpín (los atributos emocionales), que es la vav, etc.). Y estos son precisamente los niveles de los tres levitas que transportaban el Mishkán: Gershon, Kehas y Merari.

ולכן כאשר ילדה לאה את לוי אמרה הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים

Por eso, cuando Leá dio a luz a Leví, dijo: “Esta vez mi marido se unirá a mí, pues le he dado a luz tres hijos”.

(ועמ"ש מזה בפ' ויחי ע"פ יהודה אתה ובפ' ויצא בד"ה וללכן שתי בנות) כי לאה היא אם הבנים שה' ו"ק [וי קצוות] דאצי" ראובן חסד כו'

(Y véase lo escrito sobre esto en la parashá de Vayejí, sobre [el versículo] “Yehudá, a ti”, y en la parashá de Vayetzei, en el discurso que comienza “Y Laván tenía dos hijas”); pues Leá es la madre de los hijos, que son las seis extremidades (vav ketzavot) de Atzilut: Reuvén es Jésed (bondad), etc.;

ולאה היא בחי' מחשבה חיצונית בינה שהיא אם ומקור לששה מדות שכולם מתפשטים ונולדים ע"י המחשבה ועמ"ש בד"ה אלה פקודי המשכן בענין פי' מי ברא אלה.

y Leá es el nivel del pensamiento, la dimensión exterior (jitzoniut) de Biná, que es la madre y fuente de los seis atributos emocionales (midot), todos los cuales se despliegan y nacen por medio del pensamiento. Y véase lo escrito en el discurso que comienza “Estas son las cuentas del Mishkán”, acerca del significado de “¿Quién creó estos?”.

10 וזהו שם הגדולה לאה פי' שם ה' גדולה כו' ועיין ברכות ויצא פ"ע, ופי' ילוה אישי אלי הענין כי

Y esto es [lo que significa] “el nombre de la mayor era Leá”: es decir, el nombre de la hei grande, etc. Véase también Midrash Rabbah, Vayetzei, capítulo 70. Y el sentido de “mi esposo se unirá a mí” es el siguiente:

הנה עיקר התהוות כל העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] השורש הוא מבחי' מחשבה דהיינו מה שעלה במחשבה לפניו ית' אין מלך בלא עם

La raíz de la existencia esencial de todos los mundos —Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá— proviene del nivel del pensamiento; es decir, de lo que surgió en el pensamiento ante Él, bendito sea: [que] “no hay rey sin pueblo”,

וכמאמר אנא אמלך מן מחשבה. א' הזאת נשתלשלו ונבראו כל העולמות עם כל פרטי התחלקות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה].

como en la expresión “Yo reinaré”. De este único pensamiento descendieron en una cadena (hish-talshelut) todos los mundos y fueron creados, con todos los detalles de la división en Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá.

אך באמת מה שיהיה לו רצון אנא אמלך זהו ג"כ רק כמ"ש ה' מלך גאות לבש שאינו

Pero, en verdad, que Él tenga la voluntad de “Yo reinaré” también es únicamente como está escrito: “Havaíá reina; está vestido de majestad”; es decir, no es

כמו מלך בשר ודם דשייך רצון באמת כו' משא"כ למעלה הוא רק בחי' לבוש וכמ"ש [וכמה שכתוב לעיל].

como en el caso de un rey de carne y hueso, a quien verdaderamente le corresponde tener voluntad, etc.; en cambio, Arriba es solo el nivel de una vestidura, como se explicó anteriormente.

11 ולכן בכדי שיהיה המשכת רצון עליון ב"ה בבחי' מחשבה זו ע"ז אמרה וביקשה לאה הפעם ילוה אישי אלי להיות התחברות ממש א"ס ב"ה במחשבה זו

Por lo tanto, para que la voluntad suprema, bendito sea Él, se extendiera a este nivel de pensamiento, Leá dijo y pidió: “Esta vez mi esposo se unirá a mí”, es decir, que hubiera una unión real del Infinito (Ein Sof), bendito sea Él, con este pensamiento.

והיינו ילוה אישי ע"ד ביום ההוא תקראי אישי ועמ"ש מזה סד"ה ואשה כי תדור גם

Esto es “mi esposo (ishí) se unirá”, en consonancia con “Aquél día me llamarás ‘mi esposo’ (ishí)”. Y véase lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza “Y si una mujer hace un voto”; también

כי יעקב הוא בריח התיכון מבריה מן הקצה אל הקצה שהוא התחברות והמשכת אור א"ס ב"ה בעולמות.

porque Yaakov es “la barra central” que “atraviesa de un extremo al otro”, lo cual representa la unión y la extensión de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea Él, a los mundos.

(ועמ"ש מזה בפ' צו) והיינו הפעם דוקא ע"י בחי' לוי וכמ"ש ברבות ויצא פע"א ע"פ

(Y véase lo escrito sobre esto en Parshat Tzav). Y esto es “esta vez”: específicamente por medio del nivel de Leví, como está escrito en Midrash Rabbah, Vayetzei, capítulo 71, sobre [el versículo]

על כן קראה שמו לוי זה עתיד ללות את הבנים לאביהם שבשמים ועיין מזה בזח"ב [בזהר חלק ב'] שמות י"ט א' משפטים ק"ד א'.

“Por eso llamó su nombre Leví”: “Leví: este está destinado a acompañar (lalvot) a los hijos hasta su Padre en el cielo”. Y véase sobre esto en el Zohar, Parte II, Shemot, folio 19a; Mishpatim, folio 104a.

ולפ"י [ולפי זה] שורש בחי' לוי הוא הדעת שהוא המחבר חו"ב [חכמה ובינה] וכן תפארת המחבר חו"ג [חסד

וגבורה], וכן יש פ"י בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך לוי ע"פ מאמר הזח"ג [הזהר חלק ג] פ' שלח (דקע"ד א')

Según esto, la raíz del nivel de Leví es Daat (conocimiento), que es lo que une Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento); y asimismo Tiféret (belleza), que une Jésed (bondad) y Guevurá (contención). También se encuentra esta explicación en el Pardes, en Erchei HaKinuyim, en la entrada “Leví”, basada en la afirmación del Zohar, Parte III, Parshat Shelaj (folio 174a),

ובפ' שמות (ד"א סע"ב [סוף עמוד ב]) בפ"י וילך איש מבית לוי אתר דחכמה עילאה והוא נהר מתחברן כחדא ולא מתפרשין לעלמין כו'

y en Parshat Shemot (folio 11, final del lado b), al explicar “Y fue un hombre de la casa de Leví”: “el lugar de la Jojmá suprema y aquel río se unen como uno y nunca se separan”, etc.;

הה"ד [הדא הוא דכתיב] לויתן זה יצר ת כו' ע"ש. ובמק"מ [ובמקדש מלך] בפ' שמות שם בשם הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] שמלווה תמיד כו'.

como está escrito: “Este Leviatán que formaste”, etc. Véase allí. Y en el Mikdash Melej, sobre esa sección de Parshat Shemot, en nombre de Rabí Jaim Vital: que acompaña constantemente, etc.

12 וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ו שזיווג חו"ב [חכמה ובינה] הוא תדירי ואינו נפסק לעולם כי אם יתבטל רגע א' יתבטלו כל העולמות כי

Y como está escrito en Pri Etz Chaim, Shaar Kerias Shema, capítulo 6: la unión de Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento) es constante y nunca cesa, pues si cesara por un instante, todos los mundos dejarían de existir. Porque

הנה ההשתלשלות וההתהוות מאין ליש צ"ל תמיד כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] ולא מאין ליש גשמי בלבד

la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) y la creación de algo a partir de la nada deben ser constantes, como está escrito en Sefer Shel Beinonim, Parte II; y no solo la creación de algo físico a partir de la nada,

אלא אפילו רוחניים וזהו ענין יחוד חו"ב [חכמה ובינה] כי החכמה מאין תמצא וחכמה כח מ"ה [מה] ביטול sino también [a los seres] espirituales. Y este es el sentido de la unión de Jojmá y Biná: pues "Jojmá se encuentra a partir de la nada (ayin)", y Jojmá es koaj má ("el poder de 'qué'"), autoanulación (bitul).

ולכן אין אור א"ס שורה אלא בחכמה ועמ"ש מזה בפ' ואתחנן בד"ה ואהבת את ואפילו בבינה אינו שורה אור א"ס

Por eso, la Luz Infinita (Or Ein Sof) reposa únicamente en Jojmá (y véase lo escrito acerca de esto en la parashá Vaetjanán, en el discurso que comienza "Y amarás"); y la Luz Infinita reposa incluso en Biná

אלא ע"י ההתלבשות בחכמה וחכמה מתלבשת בבינה והיינו כי בינה נק' יש ויחוד חו"ב [חכמה ובינה] היינו ההמשכה מאין ליש כו'.

solo al estar investida en Jojmá, y Jojmá está investida en Biná. Es decir, Biná es llamada "algo" (yesh), y la unión de Jojmá y Biná es el descenso de la nada a algo, etc.

13 וצ"ל המשכה זו תדיר ממש, ויחוד זה היינו ע"י חו"ב [חכמה ובינה] כי היש דבינה נכלל ובטל באין דחכמה ושם אין היש נפרד ח"ו [חס ושלים]

Y esta emanación debe ser verdaderamente constante. Esta unión se produce mediante Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento), pues el "algo" de Biná queda incluido y anulado en la "nada" de Jojmá, y allí el "algo" no está separado, D'os libre;

אלא שעייז הוא מקור להשפעה מאין ליש ממש וכמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' ומשם יפרד כו'

sino que, por medio de ello, se convierte en fuente de la emanación de la nada al algo real, como está escrito: "Y un río sale de Edén", etc., "y desde allí se divide", etc.

ולכן יחוד חו"ב [חכמה ובינה] נק' בית לוי ילוה אישי אלי דלא מתפרשין לעלמין, משא"כ יחוד תפארת ומלכות שמתחברים לזמנים והוא עד"מ המחשבה היא נובעת בתמידות מהשכל

Por eso, la unión de Jojmá y Biná se denomina "la casa de Leví", "mi esposo se unirá a mí", pues "nunca se separan"; no así la unión de Tiféret (belleza) y Maljut (soberanía), que se unen [solo] en ciertos momentos. A modo de analogía: el pensamiento fluye constantemente del intelecto,

וזוהו בחי' ונהר יוצא מעדן שיוצא ונמשך תדיר משא"כ ההמשכה בדבור הוא לזמנים עת לחשות ועת לדבר (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ עד הגל הזה) אך מ"ש הפעם ילוה.

y este es el nivel de "Y un río sale de Edén": sale y fluye constantemente; en cambio, la emanación hacia el habla ocurre en ciertos momentos: "un tiempo para callar y un tiempo para hablar" (y véase lo escrito al respecto en la explicación sobre [el versículo] "Hasta este montículo es testigo"). Pero en cuanto a lo escrito: "Esta vez [él] se unirá":

מלבד שי"ל [שיש לומר] הפעם ע"י לוי דייקא וכדפי' בפרדס ערך לוי שהוא בחי' הדעת המחבר ומזווג חו"ב [חכמה ובינה].

además, puede explicarse que "esta vez" alude específicamente a través de Leví, como explica el Pardes en la entrada "Leví": él es el nivel de Daat (conocimiento), que une y acopla Jojmá y Biná,

עוד זאת כי עם היות יחוד חו"ב [חכמה ובינה] הוא תדירי אך להיות יחוד פנימי דחו"ב [דחכמה ובינה] אינו תדיר כ"א לזה צריך

hay además otro punto: aunque la unión de Jojmá y Biná es constante, la unión interior de Jojmá y Biná no lo es; para esta se necesita

העלאת מ"ן [מייז נוקבין] כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שם ופי"א [ופרק י"א] וז"ש [וזוהו שכתוב] ויניחהו בג"ע [בגן

עדן] לעבדה ולשמרה בשני ההין להמשיך האור בשני ההין דשם ואף שבלא"ה [שבלאו הכי] ונהר יוצא כו'

una elevación de mayin nukvin (aguas femeninas), como está escrito allí, en Pri Etz Chaim, y en el capítulo 11. Y esto es [lo que significa] lo escrito: "Y lo puso en el Jardín de Edén para trabajarlo y cuidarlo", con dos letras hei: hacer descender la luz a las dos letras hei del Nombre. Y aunque, aun sin esto, "un río sale", etc.,

תמיד דלא פסיק מימיו לעלמין זהו רק כפי הקצוב להחיות העולמות אבל צ"ל לעבדה להמשיך תוספת ורבי אור כו' וזהו הפעם ילוח כו',

constantemente, "cuyas aguas nunca cesan", esto es solo en la medida asignada para dar vida a los mundos; pero hace falta "trabajarlo", para hacer descender una luz adicional y abundante, etc. Y esto es "Esta vez [él] se unirá", etc.;

וזהו מה שנתבאר לעיל בפ"י ילוח אישי שיהיה המשכת רצון העליון ב"ה בבחי' מחשבה זו כו' וזהו ענין פסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] למס"נ [למסירות נפש] באחד שע"ז דייקא ממשיכים יחוד פנימי דח"ב [דחכמה ובינה].

Y esto es lo que se explicó arriba acerca del significado de "mi esposo se unirá": que la voluntad suprema, bendito sea Él, se extienda a este nivel de pensamiento, etc. Y este es el sentido del primer versículo del Shemá: entregar el alma (mesirut néfesh) en [la palabra] "Uno", pues precisamente por medio de esto se atrae la unión interior de Jojmá y Biná.

14 וזהו ג"כ עבודת הלוי וכמ"ש ועבד הלוי הוא. הוא היינו בינה והיינו שמחבר ומייחד חו"ב [חכמה ובינה].

Y esta es también la labor del levita, como está escrito: "Y el levita, él (hu), realizará el servicio". "Él" (hu) es Biná (entendimiento); es decir, une y unifica Jojmá (sabiduría) y Biná.

וענין זה הוא כמ"ש בזהר דלוי מענין לויתן. ופ"י לויתן זה יצרת לשחק בו הנה מבואר בסדור בדרוש ברכת הזימון וגם

Y este asunto es como está escrito en el Zóhar: que Leví se relaciona con Leviatán. El significado de "Este Leviatán que formaste para jugar con él" se explica en el Sidur, en el discurso sobre la bendición del zimún; y también

הנה השחק והתענוג נמשך מביטול היש (וכמ"ש במ"א בפ' פנחס ע"פ צו את בני ישראל)

la risa y el deleite (taanug) se originan en la autoanulación del "algo" (bitul hayesh) (como está escrito en otro lugar, en Parshas Pinchas, sobre [el versículo] "Ordena a los hijos de Israel");

ומה שנק' ביטול היש לויתן היינו כנ"ל דלוי ולויתן לשון חיבור והתאחדות היש עם האין שזהו ענין יחוד חו"ב [חכמה ובינה].

y la razón por la que la autoanulación del "algo" se llama Leviatán es, como se mencionó antes, que Leví y Leviatán expresan unión: la unión del "algo" con la "nada", que es el asunto de la unión de Jojmá y Biná.

וכמ"כ [וכמו כן] מלמטה למעלה היינו שהיש בטל באין וזהו בחי' לויתן ונוני ימא וכמ"ש במ"א בפי' בשלח ע"פ אז ישיר משה.

Y asimismo, de abajo hacia arriba: es decir, que el "algo" se anula en la "nada"; y este es el nivel de Leviatán y de "los peces del mar", como está escrito en otro lugar, en Parshas Beshalach, sobre [el versículo] "Entonces cantó Moshé",

בענין ההפרש שבין יבשה לים שהברואים שבים אינם נראים לחוץ כו' והיינו בחי' היש הבטל ממש באין משא"כ הברואים שביבשה היש הוא דבר נפרד כו' וע"ש שזהו ממש בחי' לוי' והיינו כי לוי הוא בחי' לויתן.

acerca de la diferencia entre la tierra seca y el mar: las criaturas del mar no son visibles fuera de él, etc., lo cual corresponde al nivel del "algo" verdaderamente anulado en la "nada"; en cambio, en el caso de las criaturas de la tierra seca, el "algo" es una entidad separada, etc. Véase allí, donde se explica que este es precisamente el nivel de los levitas; es decir, porque Leví es el nivel de Leviatán.

15 וזהו ג"כ בחי' משה שנאמר בו ונחנו מה והיינו כי מן המים משיתיהו וע"ז נאמר וילך איש מבית לוי כו' ותהר ותלד כו' פי' איש מבית לוי זהו כענין הפעם ילוה אישי,

Y este es también el nivel de Moshé, de quien se dice: "¿Y qué somos nosotros?"; es decir, porque "lo saqué del agua". Y acerca de esto se dice: "Un hombre de la casa de Leví fue", etc., "y ella concibió y dio a luz", etc. El sentido de "un hombre (ish) de la casa de Leví" es análogo a "Esta vez mi marido (ishí) se unirá a mí",

והנה עד"ז הוא בחי' למס"נ [למסירות נפש] באחד שהוא להבטל באור א"ס ב"ה וע"ז נמשך יחוד פנימי מאין ליש כו'.

Y en este sentido está también el nivel de entregar la propia alma (mesirut néfesh) en [la palabra] "Uno": anularse en la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea; y por medio de ello se atrae la unión interior de la nada a algo, etc.

16 והנה תכלית היחוד פנימי דאוי"א [דאבא ואימא] שבק"ש [שבקריאת שמע] שהוא ענין יחוד י"ה הוא להמשיך מוחין לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] להיות יחוד ו"ה.

Ahora bien, el propósito de la unión interior de Aba e Ima (Jojmá y Biná) en el Shemá, que es la unión de yud-hei, es atraer intelecto (mojin) a Zeir Anpín (los atributos emocionales) y Nukvá (Maljut), para que se produzca la unión de vav-hei.

דהיינו שכמ"כ [שכמו כן] בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] יהיה יחוד וחיבור הנ"ל והיא המשכה מסכ"ע [מסובב כל עלמין] בממכ"ע [בממלא כל עלמין] בבריאה כי המלי היא מקור דבי"ע, והיינו מ"ש בזהר פ' קרח (דקע"ח ב') ע"פ ועבד הלוי הוא כד"א [כמה דאת אמר]

Es decir, que también en Zeir Anpín y Nukvá se produzcan la unión y la conexión mencionadas anteriormente; y esto es atraer la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) hacia la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin) en Beríá, pues Maljut es la fuente de Beríá, Yetzirá y Asiá. Y esto es lo que está escrito en el Zóhar, parashá Koraj (folio 178b), acerca de [el versículo] “Y el levita, él realizará el servicio”: “Como dice,

כי ה' הוא האלקים פ"י לחבר זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] יחד שנק' הוי' אלקים וכמ"ש במק"מ [במקדש מלך] שם ועבודת הלוי להמשיך ליווי וחיבור זה

«Pues Havaíá, Él es Elokim»”; es decir, unir Zeir Anpín y Nukvá, que son llamados Havaíá [y] Elokim, como está escrito allí en el Mikdash Melej. Y el servicio del levita consiste en atraer esta vinculación y unión.

וזהו מ"ש ג"כ וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי שהיא בחי' מל' שנק' בת לוי דאוי"א [דאבא ואימא] תקינו לה כו' ובהזר משפטים דק"ד תחלת ע"א לוי חבורא דכולא.

Y esto es también [lo que significa] lo escrito: “Un hombre de la casa de Leví fue y tomó a una hija de Leví”: ella es el nivel de Maljut, que es llamada “hija de Leví” porque Aba e Ima la prepararon, etc. Y en el Zóhar, Mishpatim, al comienzo del folio 104a: “Leví es la unión de todo”.

17 וענין המשכה זו היינו ע"י ודברת במ בד"ת [בדברי תורה] ועמ"ש במ"א ע"פ עבודת הלויים ביד איתמר כו'

Y esta atracción hacia abajo se realiza mediante “hablarás de ellas”, con palabras de Torá. Véase también lo escrito en otro lugar sobre [el versículo] “el servicio de los levitas bajo la supervisión de Itamar”, etc.:

איתמר ל' [לשון] אתמר שבגמרא אז נדברו יראי ה' אני המשנה המדברת בפ"ך ועי"ז ממשיכים ליווי וחיבור הנ"ל גם בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא]

Itamar es una expresión de itmar (“se dijo”), término que aparece en la Guemará; “Entonces hablaron entre sí los que temen a Havaíá”; “Yo soy la Mishná que habla en tu boca”. Y mediante esto también se atraen hacia Zeir Anpín (los atributos emocionales) y Nukvá (Maljut) el acompañamiento y la unión mencionados antes;

והיינו ע"י שמתחלה למס"נ [למסירות נפש] באחד בק"ש [בקריאת שמע] כו' (ועמ"ש בפ' אחרי בד"ה כי ביום הזה יכפר בפ' וענין ודברת בם כו' ע"ש באריכות)

esto es, mediante primero [alcanzar] el autosacrificio (mesirut néfesh) en [la palabra] “Uno” del Shemá, etc. (Véase también lo escrito en la parashá de Ajarei, en el discurso que comienza “Pues en este día expiará”, acerca del significado y la naturaleza de “hablarás de ellas”, etc.; véase allí extensamente).

וזהו מן המים משיתתו וכענין נוני ימא דאזלין ביבשתא להמשיך גם למטה ביטול זה והיינו ע"י התורה כו'.

Y esto es “lo saqué del agua”, y se asemeja a la cuestión de “los peces del mar que van por tierra seca”: hacer descender también abajo esta autoanulación (bitul); y esto se realiza mediante la Torá, etc.

וזהו ענין מקדש אד' כוננו ידיך וכמ"ש ע"פ ומקדשי תיראו שזהו בחינת התורה. ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בזכר"י [בזכריה] ע"פ ביום ההוא יהיה שלעתיד בחי' ו"ה

Y esto es el sentido de “el Santuario, Ado-nai, que Tus manos establecieron”, como está escrito sobre [el versículo] “Y reverenciarán Mi Santuario”: que este es el nivel de la Torá. Véase también el Likkutei Torah del Arizal sobre Zejariá, acerca de [el versículo] “En aquel día sucederá”: que en el futuro el nivel de vav-hei,

שהם זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] יהיו ג"כ בבחי' י"ה תריין ריעין כו' וז"ש [וזהו שכתוב] בזח"א [בוהר חלק א] וישב דקפ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] דאתחברת אמא בברתא והו' כחדא.

que son Zeir Anpín y Nukvá, también estarán en el nivel de yud-hei, “dos compañeros”, etc. Y esto es lo escrito en el Zohar, Parte I, Vayeshev, folio 183, final del lado b: “pues la Madre se unió con la Hija y llegaron a ser como uno”.

ועמ"ש סד"ה רני ושמחי בת ועמ"ש ע"פ הזהר פי' שלח דקע"א א' ע"פ והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים כו', ועיין עוד מענין לוי' בזח"ב [בוהר חלק ב'] שמות די"ה ע"ב.

Véase también lo escrito al final del discurso que comienza “Canta y alégrate, hija [de Tzión]”, y lo escrito sobre el Zohar, parashá de Shelaj, folio 171a, acerca de [el versículo] “Y sucederá en aquel día que saldrán aguas vivas de Jerusalem”, etc. Véase también lo referente a los levitas en el Zohar, Parte II, Shemot, folio 18b.

18 והנה ברוב המקומות משמע דלויים הם מבחינת גבורה וכמ"ש בפרדס שם בערך לוי. ובמא"א [ובמאורי

אור] אות למ"ד סי"ד לוי בבינה

Ahora bien, en la mayoría de los lugares se da a entender que los levitas pertenecen al nivel de Guevurá (contención), como está escrito en el Pardes, allí, en la entrada "Levi". Y en Me'orei Or, letra lamed, sección 14: "Levi, en Biná (entendimiento),

או בגבורה והקרוב אלי כל קו ימיני כהן וכל קו שמאלי לוי כו' ויש ג' מיני גבורות ולכן יש ג' משפחות קהת גרשון ומררי עכ"ל [עד כאן לשונו].

o en Guevurá; y lo que me parece más cercano a la verdad es que toda línea derecha es Kohén y toda línea izquierda es Levi, etc.; hay tres tipos de guevurot y, por eso, hay tres familias: Kehat, Guershón y Merarí"; fin de la cita.

19 ואפשר ליישב שני הדעות דהלויים הם מבחי' דעת וגם מבחי' גבורה כי הדעת כולל חו"ג [חסד וגבורה] ויש

בו ה"ח [ה' חסדים]

Y es posible reconciliar las dos opiniones: que los levitas pertenecen al nivel de Daat (conocimiento) y también al nivel de Guevurá (contención), pues Daat incluye Jésed (bondad) y Guevurá, y contiene los cinco Jasadim

וה"ג [וחמש גבורות] והלויים י"ל [יש לומר] ששרשן מעטרא דגבורה שבדעת וכן פי' הרמ"ז [הרב משה זכות] ס"פ קרח אלא שהוא ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונום לברכה] פי' כן מדרגת קהת.

y las cinco Guevurot; y puede decirse que la raíz de los levitas proviene de la corona de Guevurá (itra degevurá) dentro de Daat. Así lo explica el Ramaz al final de la parashá de Koraj, aunque él, de bendita memoria, aplica esta explicación específicamente al nivel de Kehat.

ועיי' מ"ש ע"פ ויקח קרח בן יצהר ועמ"ש בד"ה שוש אשיש כו' תגל נפשי כו' שבראש השנה הוא בחי' שמאלו תחת לראשי כו'.

Y véase lo escrito sobre [el versículo] "Y Koraj, hijo de Itzhar, tomó", y lo escrito en el discurso que comienza "Me regocijaré grandemente", etc., "mi alma se alegrará", etc.: que en Rosh Hashaná corresponde al nivel de "Su mano izquierda está debajo de mi cabeza", etc.

ועוד יובן בענין הפעם ילוה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזח"א [בזהר חלק א] חיי שרה (דקל"ג א') כיון דאתיהיבת כו' וזהו

Y se comprenderá también más acerca del significado de “Esta vez [él] se unirá”, a la luz de lo escrito en el Zóhar, parte I, Jayei Sará (folio 133a): “Una vez que ella ha sido colocada”, etc. Y esto es

ענין ג' הלויים קהת גרשון ומררי שע"י גרשון ומררי אתיהיבת בין תרין דרועין יד הגדולה ויד החזקה וקהת הוא הממשיך יחוד העליון

el significado de los tres levitas, Kehat, Gershón y Merarí: por medio de Gershón y Merarí, “ella es colocada entre los dos brazos”, la mano grande y la mano fuerte; y Kehat es quien hace descender la unidad superior.

וזהו כוננו ידיך (ועיין עוד מענין ועבד הלוי הוא בזח"ג [בזהר חלק ג] קע"א א' קפ"ג ב'. ח"ב [חלק ב'] קי"ד א' ועיין עוד בזהר פ' פנחס דר"נ ע"ב ע"פ וילך איש מבית לוי כו')

Y esto es “Tus manos establecieron”. (Y véase también acerca del tema de “El levita realizará el servicio” en el Zóhar, parte III, folio 171a y folio 183b; parte II, folio 114a. Y véase también en el Zóhar, parashá de Pinjás, folio 250b, sobre [el versículo] “Y un hombre de la casa de Leví fue”, etc.;

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] ס"פ קרח ובפ' בהעלותך בדף קנ"א ע"ב ע"פ קח את הלויים כו' ולעיל מיניה בדף ק"נ [קליפת נוגה] ע"פ בנה בניתי בית זבול לך בענין מקדש אד' כוננו ידיך. וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בתחלת יחזקאל הובא בסש"ב [בספר של בינונים] פרק חמשים):

y véase el comentario del Ramaz al final de la parashá de Koraj, y en la parashá de Behaalotejá, en el folio 151b, sobre [el versículo] “Toma a los levitas”, etc.; y justo antes, en el folio 150, sobre [el versículo] “Ciertamente he construido para Ti una casa de morada”, acerca de “el Santuario, Adonai, que Tus manos establecieron”. Y véase el Likkutei Torah del Arizal al comienzo de Yejezkel, citado en Sefer Shel Beinonim, capítulo cincuenta.)

20 קיצור. ג' ידות הם צמצום והתפשטות והמשכה להיות בנין ה' תתאה וזהו ענין הפעם ילוה אישי.

Resumen. Las tres manos son contracción (tzimtzum), expansión y descenso, para construir la hei inferior; y esto es el significado de “Esta vez mi marido se unirá a mí”.

תקראי אישי. שיומשך בבחי' ה' גדולה לאה בחי' מחשבה. ולפי זה] לוי בחי' דעת המחבר חו"ב [חכמה ובינה] אין ויש.

“Me llamarás ‘mi marido’”: que sea atraído al nivel de la hei grande, Leá, el nivel del pensamiento. Y, según esto, Leví es el nivel de Daat (conocimiento), que une Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento), la nada y algo.

21 ויניחם בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולהמשיך תוספת אור והיינו ע"י ביטול היש לאין שזהו ענין לוי ללוות את הבנים לאביהם שבשמים.

“Y lo colocó en el Jardín del Edén para trabajarlo”, y para atraer luz adicional; esto se logra mediante la autoanulación (bitul) de lo “existente” en la “nada”, que es el asunto de Leví: “acompañar a los hijos hasta su Padre en el cielo”.

לוי'תן זה יצרת לשחק בו. וכענין נוני ימא. ועי"ז ממשיכים יחוד י"ה ואח"כ נמשך בחי' ו"ה והיינו ע"י עסק התורה.

“Este Leviatán que formaste para jugar con él”, y como en el asunto de “los peces del mar”. Mediante esto se atrae la unión de yud-hei, y después se atrae el nivel de vav-hei; esto se logra mediante la dedicación al estudio de la Torá.

וברוב המקומות משמע לוי'ם הם מקו השמאל שהיחוד והחיבור מתעורר ע"י קו השמאל כמ"ש שמאלו תחת לראשי כו' וזהו ענין ראש השנה. (ועמ"ש בפ' אלה פקודי המשכן כו' עבודת הלוי'ם כו'):

Y en la mayoría de los lugares se da a entender que los levitas pertenecen a la línea izquierda, pues la unión y la conexión se despiertan por medio de la línea izquierda, como está escrito: “Su mano izquierda está debajo de mi cabeza”, etc.; y este es el asunto de Rosh Hashaná. (Y véase lo escrito en la parashá “Estos son los cálculos del Mishkán”, etc., sobre “el servicio de los levitas”, etc.)

22 ג והנה ג' הלוי'ם הללו היו נושאים את המשכן במדבר וכל המכוון הי' [היה] כי המדבר הוא מקום ומדור ניקת החיצונים לכן אינו גדל שם תבואה וצמחים

3. Ahora bien, estos tres levitas transportaban el Mishkán por el desierto. Y el propósito de todo esto era el siguiente: el desierto es el lugar y la morada donde las fuerzas externas reciben su sustento; por eso allí no crecen cereales ni plantas.

ולכן היו נושאים שם דוקא המשכן מ"ב מסעות נגד שם מ"ב דאנא בכח בכדי להכניע אותם ולהסיר החשך המסתיר ועי"ז יוכל להיות אח"כ גילוי אלקות

Por eso lo transportaban precisamente allí, a lo largo de cuarenta y dos jornadas, correspondientes al Nombre de cuarenta y dos [letras] de Ana Bejoaj, a fin de someterlas y eliminar la oscuridad que oculta; y así podría producirse luego una revelación de la Divinidad,

להיות בחי ילוח אישי אלי והיו ממשיכים גילוי אלקות הן מהמאציל ב"ה באצילות הן מאצ"ל לבי"ע שעל ידי התעוררות שלהם היו מעוררים מלמעלה ג"כ שיתלבש במחשבה דאנא אמלוח כו' ועמ"ש סד"ה אלה פקודי המשכן.

para que se cumpliera el nivel de "mi marido se unirá a mí". Y ellos atraían una revelación de la Divinidad, tanto del Emanador, bendito sea, hacia Atzilut como de Atzilut hacia Beriá, Yetzirá y Asiá; pues, mediante su despertar, también suscitaban una respuesta desde Arriba: que Él se revisitiera en el pensamiento "Reinaré", etc. Y véase lo escrito al final del discurso que comienza "Estos son los cálculos del Mishkán".

והנה ידוע דיש עולם שנה נפש ר"ת [ראשי תיבות] עש"ן וא"כ כל מה שיש בעולם יש דרך פרט בנפש האדם עצמו (ועי"י העבודה בנפש יומשך הגילוי לע"ל [לעתיד לבוא] בעולם)

Ahora bien, es sabido que existen mundo, año y alma (olam, shaná, néfesh), cuyas iniciales forman ashan; por lo tanto, todo lo que existe en el mundo existe, en particular, en el alma misma de la persona (y, mediante el servicio en el alma, la revelación será atraída al mundo en el tiempo por venir);

דהיינו כמו שבמשכן היה דרך כלל ג' בחי כלי המשכן וקרשי המשכן ויריעות המשכן כך יש בחי אלו בנפש האדם מוחא לבא וכבדא כו'

es decir, así como en el Mishkán había, en términos generales, tres niveles —las vasijas del Mishkán, las tablas del Mishkán y las cortinas del Mishkán—, también estos niveles existen en el alma de la persona: el cerebro, el corazón y el hígado, etc.;

הם דוגמת הכלים שהיו במשכן ארון וכפורת מזבח הפנימי מזבח החיצון כו' (ועמ"ש בד"ה ושאתם מים) ועצמות הם האברים וכלים החיצונים דוגמת קרשי המשכן.

son análogos a las vasijas que había en el Mishkán: el Arca y su cubierta, el altar interior, el altar exterior, etc. (y véase lo escrito en el discurso que comienza "Y extraerán agua"); y los huesos son los miembros y las vasijas exteriores, análogos a las tablas del Mishkán.

ועור ובשר הם בחי' לבושים כמ"ש עור ובשר תלבישני ושרשם הם מבחי' מקיפים וזהו כענין יריעות שעל המשכן שש וארגמן ועורות תחשים כו'

Y la piel y la carne corresponden al nivel de las vestiduras, como está escrito: "Con piel y carne me revestiste", y su raíz proviene del nivel de las [luces] circundantes (makifim); esto es análogo a las cortinas sobre el Mishkán: lino, lana púrpura y pieles de tejón, etc.

(בנ"א [בני אדם] ג' בחי' אלו הם אורות וכלים ולבושים כי במוחא לבא וכבדא מלובש נר"נ [נפש רוח נשמה] שהם אורות וזהו ענין ארון ומנורה כו')

(En otra versión: estos tres niveles son luces, vasijas y vestiduras; pues en el cerebro, el corazón y el hígado están revestidos néfesh, rúaj y neshamá, que son luces, y esto corresponde al Arca y a la menorá, etc.;

והעצמות ואיברים החיצונים וכן הקרשים במשכן הם כלים כו' ועור ובשר הם לבושים וכן יריעות המשכן והכל עולה בקנה א' שהאורות מלובשים בכלים הפנימים).

y los huesos y los miembros exteriores, así como las tablas del Mishkán, son vasijas, etc.; y la piel y la carne son vestimentas, al igual que las cortinas del Mishkán. Todo se reduce a lo mismo, pues las luces están revestidas en las vasijas interiores.)

ולהבין כל בחי' אלו בעבודה כי הנה איתא במדרש ובוהר תרומה דק"ע ע"א ע"פ ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים כו'

Y para comprender todos estos niveles en el servicio [divino]: se afirma en el Midrash y en el Zohar, Terumah, folio 170a, acerca de [el versículo]: "Harás las tablas para el Mishkán de madera de acacia, erguidas", etc.:

שרפים עומדים ממעל לו כו' ופי' עומדים הוא ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] פ"ג [פרק ג'] דברכות דכ"ב ע"א ע"פ והודעתם לבניך כו'

"Serafines erguidos por encima de Él", etc. El significado de "erguidos" se entiende a partir de lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, en Berajot, capítulo 3, folio 22a, acerca de [el versículo]: "Y las harás conocer a tus hijos", etc.:

יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב ופירשו מה להלן באימה ויראה אף כאן באימה ויראה הרי שבחינת עמידה הוא אימה ויראה.

“el día en que estuviste ante Havaia, tu D'os, en Jorev”; y explicaron: así como allí [estuvieron] con temor y reverencia, también aquí [debe ser] con temor y reverencia. Por lo tanto, el nivel de estar erguido es temor y reverencia.

והענין הוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (פ"ז [פרק ז'] דסוטה דל"ט ע"א) אין עמידה אלא שתיקה שנאמר והוחלתי כי לא ידברו כי עמדו לא ענו עוד (באיוב ס"ב ט"ז).

Y el asunto es como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria (Sotá, capítulo 7, folio 39a): “Estar erguido no significa sino guardar silencio, como está dicho: ‘Esperé, pues no hablaban; se quedaron erguidos y ya no respondieron’” (en Job, capítulo 32, [versículo] 16).

אשר שתיקה זו הוא בחי' הביטול דהיינו מחמת אימה ויראה עומד ושותק מכל רצונות שלו והוא ענין ביטול רצון ועמך לא חפצתי בארץ

Este silencio es el nivel de autoanulación (bitul): por temor y reverencia, uno se queda erguido y guarda silencio respecto de todos sus propios deseos. Esto es la anulación de la voluntad: “Y fuera de Ti, nada deseo en la tierra”,

דהיינו שעכ"פ [שעל כל פנים] לא יהי' [יהיה] לו רצון אחר אשר לא לה' ית' וזהו ראשית העבודה בזאת יבא אהרן אל הקדש

es decir, que al menos no tenga ninguna voluntad que no esté dirigida a D'os, bendito sea. Y este es el comienzo del servicio: “Con esto entrará Aharón en el Santuario”,

דהיינו התחלת העבודה הוא בבחי' יראה תתאה ונמשך מזה בחי' עמידה הנ"ל, ועיין מענין עומדים בזח"ג [בזהר חלק ג] ר"פ ואתחנן ובפ' תצוה דקפ"ג ע"א.

es decir, el comienzo del servicio está en el nivel del temor inferior (yirá tataá), y de este se deriva el nivel de estar erguido mencionado anteriormente. Véase también sobre el tema de estar “erguidos” en el Zohar, parte III, al comienzo de la parashá Vaetjanán, y en la parashá Tetzavé, folio 183a.

רק אח"כ ונתתי לך מהלכים בין העומדים והיינו בחיי היריעות שבמשכן שהיו על הקרשים העומדים שהיריעות תכלת וארגמן תכלת לשון כלות הנפש בבחי' אהבה.

Solo después [viene]: “Y te daré lugares para andar entre los que están de pie”; y este es el nivel de las cortinas del Mishkán, que estaban sobre las tablas erguidas; pues las cortinas eran de lana azul (tejelet) y lana púrpura, y tejelet es una expresión del desfallecimiento del alma (kelot hanéfesh) en el nivel del amor.

23 ועורות תחשים ת"א [תרגום אונקלוס] ססגונא ששש בגוונין הרבה כדאיתא פ"ב [פרק ב'] דשבת דכ"ח ע"א והיינו ששה גוונין שהן שש מדות עליונות הבאים אחר בחיי עצי שטים עומדים והוא בחיי ונתתי לך מהלכים בין העומדים.

Y “pieles de tajash”: el Targum Onkelos [lo traduce como] sasgona, porque se regocijaba (sas) en muchos colores, como se afirma en Shabat, capítulo 2, folio 28a; es decir, seis colores, que son los seis atributos emocionales superiores (midot) que vienen después del nivel de “madera de acacia, de pie”; y este es el nivel de “Te daré lugares para caminar entre los que están de pie”.

24 והנה הארון והכפורת הם כלים הפנימים שהתורה היתה מונחת בארון ואורייתא מחכמה נפקת אשר גילוי אור א"ס ב"ה בבחי' אור פנימי הוא בחכמה דוקא.

Ahora bien, el Arca y su cubierta son las vasijas interiores, pues la Torá estaba depositada en el Arca, y “la Torá procede de Jojmá (sabiduría)”; y la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, como luz interior se da específicamente en Jojmá.

דהיינו שאור א"ס ב"ה הוא הסוכ"ע ולא יוכל להיות האור והגילוי בבחי' אור פנימי כ"א רק בבחי' חכמה לבד.

Es decir: la Luz Infinita, bendito sea, es sovev kol almin (la luz que circunda todos los mundos), y la luz y la revelación solo pueden manifestarse en el nivel de luz interior en el nivel de Jojmá.

רק שבארון היתה מכוסה וגילוי שלה היתה במנורה וכמ"ש ותורה אור (כי ותורת חסד על לשונה כתיב וכתוב מימינו אש דת וגוי ועמ"ש מזה בד"ה ויקהל משה)

Sin embargo, en el Arca estaba cubierta, y su revelación tenía lugar en la Menorá, como está escrito: “y la Torá es luz” (pues está escrito: “la Torá de bondad está en su lengua”, y también está escrito: “de Su mano derecha, una ley de fuego”, etc.; véase lo escrito acerca de esto en el discurso que comienza: “Y Moshe reunió”).

והנה בחכמה אתברירו שע"י התורה נעשו כל הברורים במ"ע [במצות עשה] ומל"ת [ומצות לא תעשה] לברר הטוב ולהעלותו ע"י מ"ע [מצות עשה] ולבער הרע ע"י מל"ת [מצות לא תעשה] ועיקר הברור הוא ע"י כלים הפנימיים [הפנימיות / הפנימית] דוקא

Y "por medio de Jojmá son refinados": pues mediante la Torá se llevan a cabo todos los refinamientos (birurim), por medio de los preceptos positivos y las prohibiciones: refinar el bien y elevarlo mediante los preceptos positivos, y erradicar el mal mediante las prohibiciones. Y el refinamiento principal se realiza específicamente mediante las vasijas interiores,

דהיינו המזבח שהיו מקריבים עליו הקרבנו' [הקרבנות] והפסולת נדחה לחוץ והוא מ"ש והוציא את הדשן שהיו מוציאים אותו לחוץ דהיינו ליתן מקום ליניקת החיצונים מן הפסולת

es decir, el altar, sobre el que se ofrecían los sacrificios, mientras que los residuos eran apartados hacia afuera. Esto es lo que está escrito: "Y sacaré las cenizas", pues las llevaban afuera, es decir, para dejar un lugar donde las fuerzas externas pudieran nutrirse de los residuos

(וגם בהפסולת עצמו יש עדיין ברור והוא מ"ש תחלה והרים את הדשן כו' ואח"כ והוציא את הדשן ומבואר במ"א ענין תרומת הדשן) אבל פנימית הרפ"ח נצוצין הי' [היה] מתברר ונכלל באלקות.

(Y también en los propios residuos aún hay un refinamiento; esto es lo que está escrito primero: "Y elevará las cenizas", etc., y después: "Y sacaré las cenizas"; el tema de la elevación de las cenizas se explica en otro lugar.) Pero el núcleo interior de las 288 chispas era refinado e integrado en la Divinidad.

ולפיכך היו בני קהת נושאים את הכלים הפנימיים שהוא מלשון ולו יקהת עמים לשון אסיפה כמ"ש רש"י [רבי שלמה יצחקי] והיינו שבו ועל ידו נאספים ומתכנסים הרפ"ח ניצוצין ליכלל למעלה

Por eso los hijos de Kehat llevaban las vasijas interiores, pues el nombre Kehat deriva de la expresión "y a él se congregarán (yikhas) los pueblos", expresión que significa congregación, como explica Rashi; es decir, en él y por medio de él las 288 chispas se reúnen y congregan para integrarse en lo alto.

ולכן נק' יד הרמה שמרים ומגביה הניצוצין מלמטה מטה עד למעלה מעלה, וכמ"כ [וכמו כן] באדם עיקר הברור הוא בכלים פנימיים מוחא ולבא

Por eso se la llama "la mano alzada", pues eleva las chispas desde lo más bajo hasta lo más alto. Y del mismo modo, en el ser humano, el refinamiento principal se da en las vasijas interiores: el cerebro, el corazón

וכבדא שהמאכל נכנס באצטומכא ונתברר שם ואז הפסולת נדחה לחוץ והמובחר עולה לכבד ולב
ונעשה שם דם ומהלב עולה למוח ונעשה שם חיות לנפש

y el hígado: el alimento entra en el estómago y allí se refina; luego, los desechos son expulsados, y la parte más selecta asciende al hígado y al corazón, donde se convierte en sangre; desde el corazón asciende al cerebro y allí se convierte en fuerza vital para el alma.

(ועמ"ש מזה בד"ה אני ישנה ולבי ער וע' זח"ג [זהר חלק ג] פ' שלח קס"א ב') וכשהוא מתפלל ולומד בכח
חיות זה נכלל החיות באלקות:

(y véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza “Duermo, pero mi corazón está despier-
to”, y véase el Zohar, Parte III, Parashat Shelaj, folio 161b); y cuando reza y estudia con la fuerza de
esta fuerza vital, esta queda absorbida en la Divinidad.

25 קיצור. ענין ששלשה משפחות לויים היו נושאים את המשכן. שיש בחי' המשכן בנפש אברים הפנימיים
מוחא לבא וכבדא דוגמת כלי המשכן. עצמות הם בחי' קרשי המשכן.

Resumen. El asunto de que las tres familias de levitas transportaban el Mishkán: existe el nivel del
Mishkán en el alma; los órganos internos —el cerebro, el corazón y el hígado— son como las vasijas
del Mishkán; los huesos corresponden al nivel de las tablas del Mishkán;

עור ובשר דוגמת יריעות. וענין עצמות בחי' קרשים עומדים בחי' יראה וביטול. ויריעות בחי' מהלכים
בין העומדים ומוחא לבא כו' עסק התורה בחכמה אתברירו:

la piel y la carne son como las cortinas. Y el asunto de los huesos, que corresponden al nivel de las
tablas erguidas, es el nivel del temor y la autoanulación (bitul); las cortinas corresponden al nivel
de “los que caminan entre los que están de pie”; y el cerebro, el corazón, etc., [corresponden a] la
dedicación al estudio de la Torá: “por medio de Jojmá (sabiduría) se refinan”.

26 ד וזהו ג"כ ענין מור שהיה בקטרת מור וקציעה כו' (שהקטרת שע"ג מזבח הפנימי הוא ג"כ בחי' בירור.
כנודע שיי"א סממני הקטרת היו להעלות ולברר מיי"א כתרי מסאבותא ועיין בזח"ב [בזהר חלק ב'] ס"פ
ויקהל)

4. Y esto también alude a la mirra (mor) que estaba en el incienso: “mirra y casia”, etc. (Pues el in-
cienso que se ofrecía sobre el altar interior también corresponde a un nivel de refinamiento. Como
es sabido, las once especias del incienso servían para elevar y refinar lo que provenía de las once
coronas de impureza. Véase Zohar, parte II, al final de Parshat Vayakhel).

(דרי"ט ע"א) ת"ח [תא חזי] מה בין צלותא לעובדא דקטרת כו' ובזהר הרקיע שם ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות]

ס"פ בא (בדף מי ע"ב)

(folio 219a): "Ven y ve: ¿cuál es la diferencia entre la oración y el servicio del incienso?", etc.; y véase Zohar HaRakia allí, así como el Ramaz al final de Parshat Bo (folio 40b),

מענין ההעלאה והבירור שע"י הקטרת ובפ' קרח (דף קע"ז ע"ב) ובזח"ג [ובהר חלק ג] פ' צו (דף ל' ע"ב). ועמ"ש בד"ה זאת חנוכת המזבח ובד"ה ושאתם מים. ובד"ה ראה ריח בני.

sobre la elevación y el refinamiento que se realizan por medio del incienso; y en Parshat Koraj (folio 177b); y en el Zohar, parte III, Parshat Tzav (folio 30b). Véase también lo escrito en el discurso que comienza "Esta es la dedicación del altar", en el que comienza "Y sacarán agua", y en el que comienza "Mira, el aroma de mi hijo".

והנה מכאן ואילך מתחיל ההקדמה ג"כ לביאור ענין מררי ועיקר מור כתוב בתורה גבי שמן המשחה ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור חמש מאות.

Ahora bien, a partir de aquí comienza también la introducción a la explicación del asunto de Merari. El lugar principal donde la Torá menciona la mirra es al hablar del aceite de unción: "Y tú, toma para ti especias selectas: mirra pura (mor deror), quinientos [siclos]".

והענין כי המור הוא בושם הנעשה מדם חיה ידוע שנקרש כן פ"י הגאונים והרמב"ן [והרב משה בן נחמן] כ' [כתב] שאחרים הקשו איך יכנס בקטרת ובשמן הקדש דם חיה טמאה וע"ש מה שתירץ וע' בטור א"ח

[אורח חיים] (סי' רי"ו)

Y el asunto es el siguiente: la mirra es una especia elaborada a partir de la sangre coagulada de cierto animal; así lo explican los Gueonim. El Rambán escribió que otros preguntaron cómo podía incluirse en el incienso y en el aceite sagrado la sangre de un animal impuro; véase allí su respuesta. Véase también el Tur, Oraj Jaim (sección 216).

והוא ע"ד דם נעכר ונעשה חלב היינו מה שנתברר ונהפך הרע לטוב ע"י אתכפיא ואתהפכא ואז נעשה מזה בחי' ריח ניחח דהיינו העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך אור א"ס ב"ה בחכמה עילאה

Esto sigue el principio de que "la sangre se transforma y se vuelve leche": es decir, aquello que se refina y el mal que se transforma en bien mediante iskafia e is'hapja (sometimiento y transformación). Entonces, de ello se forma el nivel de "aroma grato" (reaj nijoaj), es decir, una elevación de mayin nukvin (aguas femeninas) para atraer la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, hacia la Jojmá suprema;

וכמו הריח שמשיב את הנפש שתאיר במוחין חו"ב [חכמה ובינה] ביתר שאת כמ"כ [כמו כן] ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] מבירורים שנברר מלמטה ע"י עבודת האדם באתכפ"י ואתהפכא עולה לריח להיות ע"י ניחוח נחת רוח והמשכה מעצמותו ומהותו ית' בבחי' חו"ב [חכמה ובינה]

y así como un aroma reanima el alma, haciendo que ilumine con mayor intensidad en el intelecto (mojin), Jojmá y Biná (entendimiento), así también, mediante la elevación de mayin nukvin a partir de los refinamientos realizados abajo por medio del servicio de la persona, mediante iskafia e is'hapja, estos ascienden como aroma, de modo que por medio de ello haya nijoaj, satisfacción (najas rúaj), y una atracción desde Su esencia y ser, bendito sea, al nivel de Jojmá y Biná.

כי מצד עצמו אמר בת"ז [בתיקוני זוהר] חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא כו' ולכן בכדי שיהי' [שיהיה] המשכת האור בחו"ב [בחכמה ובינה] להיותו נק' בשם חכם

Pues, en cuanto a Él mismo, el Tikkunei Zohar dice: "Sabio, pero no con una sabiduría conocida; entiende, pero no...", etc. Por eso, para que la luz se atraiga hacia Jojmá y Biná, de modo que Él sea llamado "Sabio",

(בחכמה ידיעא שהיא חכמה דאצי' כמ"ש במ"א בד"ה הן עם אחד כו' בפ' נח) צ"ל ע"י קטרת בחי' ריח והעלאה מלמטה למעלה מור כו'

(con una sabiduría conocida, que es la Jojmá de Atzilut, como está escrito en otro lugar, en el discurso que comienza "He aquí, [son] un solo pueblo", etc., en Parshat Noaj), debe ser mediante el incienso, el nivel de fragancia y elevación desde abajo hacia arriba, la mirra, etc.

ע"י מתקשרין ומשיבין את הנפש שיהי' [שיהיה] נגלה אור עצמותו ומהותו להוסיף אורות באצילות וזה קטרת לשון קישור. קשורא דמהימנות' [דמהימנותא].

Por medio de esto se unen y se restaura el alma, para que se revele la luz de Su esencia y Su ser, a fin de añadir luces en Atzilut. Y esto explica [por qué se llama] ketóret, expresión de unión (kishur): "el vínculo de la fe".

כי תרגום ותקשור על ידו שני וקטרת על ידיה. והיינו ע"ד מ"ש ונפשו קשורה בנפשו.

Pues el Targum de "y ella ató un hilo escarlata en su mano" es vekatres al yedeih. Y esto se relaciona con lo que está escrito: "y su alma está ligada a su alma".

וכן ביהונתן ודוד נאמר ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד ויאבהו יונתן כנפשו (בש"א [בשער א'] סי' י"ח א')

Y así también, respecto de Yehonatan y David, está dicho: "Y el alma de Yehonatan se ligó al alma de David, y Yonatan lo amó como a su propia alma" (en I Samuel, chapter 18, [verse] 1).

וזהו ע"ד מ"ש כי בי חשק כו' ועיין ברבות וישלח פ"פ בשלשה לשונות של חבה כו' בדביקה בחשיקה ותפיצה כו' ע"ש.

Y esto se relaciona con lo que está escrito: "Porque Me ha deseado", etc. Véase también Midrash Rabbah, Vayishlach, chapter 80: "con tres expresiones de amor", etc.: "con apego, con deseo y con deleite", etc. Véase allí.

וזהו ענין והקשורים ליעקב פ"י והקשורים שנקלט ונקשר בתוך תוכם קדושת אור א"ס ב"ה כיתד בל תמוט

Y este es el sentido de "y los hakshurim eran de Yaakov": hakshurim ("los ligados") significa que la santidad de la Luz Infinita, bendito sea, fue absorbida y quedó ligada en lo más íntimo de su interior, como una estaca que no se mueve.

(ע' [עיינן] מזה בזח"א [בזהר חלק א] ויצא קס"ב ב' ועמ"ש מזה בד"ה ואשה כי תדור ועמ"ש ע"פ ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל]. ובד"ה ואהבת את כו').

(Véase sobre esto en el Zohar, Part I, Vayetzei, folio 162b; y véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza "Y si una mujer hace un voto", así como lo escrito sobre [el versículo] "Y seré santificado en medio de los hijos de Israel", y en el discurso que comienza "Y amarás", etc.).

ומר דרור שבשמן המשחה הוא להמשיך מלמעלה למטה דהיינו להיות המשכה והתגלות מהחכמה למטה זהו ע"י מור השני שבשמן המשחה שמן היא בחי חכמה

Y la mirra pura del aceite de unción sirve para atraer desde arriba hacia abajo; es decir, para que haya una atracción y una revelación desde la Jojmá hacia abajo. Esto se logra mediante la segunda mirra, que está en el aceite de unción; pues el aceite es el nivel de Jojmá.

(ועמ"ש בד"ה באתי לגני וכו' אריתי מורי כו' וע' בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר פ' אמור) (דף פ"ט ע"א)

(Y véase lo escrito en el discurso que comienza "He venido a Mi jardín", etc., "He recogido mi mirra", etc.; y véase el comentario de Ramaz sobre el Zohar, Parshas Emor) (folio 89a):

דשמן המשחה הוא ממו"ס [ממוחא סתימאה] ושוהו שכ' [שכתב] ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' בהר דק"ט ע"ב דאיהו מסט' [מסטרא] דשמאלא דאתמר בה וקדשת את הלויים,

que el aceite de unción proviene de Moja Stimaá (el cerebro oculto), y que esto es lo escrito en el Raaya Mehemna, Parshas Behar, folio 109b: que proviene del lado izquierdo, acerca del cual se dice: "Y santificarás a los levitas",

והיינו מבחי' גבורה דעתיק המלוכש במו"ס [במוחא סתימאה] שמשם נמשך בחי' וקדשת את הלויים וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] עוד פ' תשא בפ"י הרע"מ [הרע"א מהימנא] שם דקפ"ח תחלת ע"א

es decir, del nivel de Guevurá (contención) de Atik, que está investida en Moja Stimaá; de allí se extiende el nivel de "Y santificarás a los levitas", como escribe Ramaz además en Parshas Tisa, en su comentario sobre el Raaya Mehemna allí, folio 188, al comienzo de la cara a.

וזהו ענין מ"ש שמן וקטרת ישמח לב (במשלי סי' כ"ז ט') וכדפ"י בזח"ג [בוהר חלק ג] ויקרא (דף ח' ע"א)

Y este es el sentido de lo escrito: "El aceite y el incienso alegran el corazón" (Proverbios, capítulo 27, [versículo] 9), como se explica en el Zohar, parte III, Vayikra (folio 8a),

ובפ"י צו (דל"ד ע"א וד"ל ע"ב) ובפ"י אחרי (דנ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) ופ"י לב היינו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק [בית המקדש].

y en Parshas Tzav (folio 34a y folio 30b), y en Parshas Acharei (folio 58, final de la cara b). Y el significado de "corazón" es como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Y en el día de la alegría de su corazón": esto es la construcción del Santo Templo".

ופ"י מר דרור לשון חירות ע"ד חרות על הלוחות ובעמה"מ [ובעמק המלך] פ"י היינו יסוד אבא המאיר בכינה וע' בפרדס ערך מר וע' זח"א [זוהר חלק א] ס"פ לך לך

Y el significado de mor deror es una expresión de libertad (jeirut), en el sentido de "grabadas (jarut) sobre las Tablas"; y en Emek HaMelech se explica que esto es el Yesod (fundamento) de Aba, que ilumina en Biná. Véase también Pardes, entrada "Mar", y Zohar, parte I, al final de Parshas Lech Lecha

(דף צ"ה ע"ב ודף צ"ו סע"א [סוף עמוד א]), וכל הכירורים הנ"ל היה נעשה ע"י מ"ב מסעות ויסעו ויחנו (folio 95b y folio 96, final de la cara a). Y todas las refinaciones mencionadas anteriormente se realizaron mediante los cuarenta y dos viajes: "y partieron... y acamparon",

כי ענין הנסיעה וחניה הם בחי' רצוא ושוב ולמעלה בשרשם הם בחי' מטי ולא מטי וע"י רצוא ושוב דוקא נמשך ההשפעה והכירורים

pues viajar y acampar son el nivel de "correr y retornar" (ratzo veshov), y en lo Alto, en su raíz, son el nivel de "alcanzar y no alcanzar" (mati velo mati); y precisamente mediante correr y retornar se extienden el influjo y las refinaciones,

כמו לולב שצריך נענוע דוקא (וכן בשתי הלחם ע"ג [על גביו] שני כבשים מוליך ומביא מעלה ומוריד)

como el lulav, que requiere específicamente ser agitado (y asimismo, con los dos panes sobre los dos corderos: “los mueve hacia adelante y hacia atrás, hacia arriba y hacia abajo”),

אשר הוא ג"כ בחי' רוי"ש [רצוא ושוב] ועי"ז דוקא נמשך ההמשכה כו' (עמ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים).

que también corresponde al nivel de correr y retornar; y precisamente mediante esto se produce la atracción descendente, etc. (Véase lo escrito en la explicación sobre [el versículo] “Y los judíos aceptaron”).

והנה בני מררי היו נושאים את הקרשים שהם עצי שטים עומדים בחי' יראה תתאה. והנה ידוע בכוונת שם הוי' יראה בראש ויראה בסוף

Ahora bien, los hijos de Merari llevaban las tablas, que son “madera de acacia, erguidas”, el nivel del temor inferior. Y es sabido que, en la intención mística del Nombre Havaiá, hay temor al principio y temor al final;

כי ד' אותיות השם הם דחילו ורחימו רחימו ודחילו שיראה עילאה הוא בחי' חכמה שלמעלה גם מבי' בחי' רחימו.

pues las cuatro letras del Nombre son “temor y amor, amor y temor”: el temor superior es el nivel de Jojmá, que está por encima incluso de los dos niveles de amor,

27 ודחילו תתאה הוא למטה מרחימו. וזהו חכמה בראש חכמה בסוף. ומררי הוא יד החזקה שמאלו תחת לראשי שמחבר בחי' היראה תתאה אל בחי' יראה עילאה לכן היו נושאים את הקרשים.

y el temor inferior está por debajo del amor. Y esto es “Jojmá al principio, Jojmá al final”. Y Merari es “la mano fuerte”, “Su mano izquierda está debajo de mi cabeza”, que une el nivel del temor inferior con el nivel del temor superior; por eso llevaban los tabloncillos.

ולכן נקי מררי ע"ש ב"פ [בי פעמים] מור הנ"ל כי הוא מחבר אלו ב' המור יחד היינו מור שבקטרת

Y por eso se lo llama Merari, por las dos veces que aparece la mirra (mor), mencionadas anteriormente; pues él une estas dos mirras: es decir, la mirra del incienso,

שהיא בחי' ממטה למעלה העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ועי"ז נתגלה אח"כ מור שבשמן המשחה התגלות חכמה שבאצילות בחי' שמן משחת קדש דחילו עילאה ביטול עליון (ועמ"ש ע"פ כי אתה נרי בת"א [בתורה אור] פ' מקץ):

que es el nivel de [elevación] de abajo hacia arriba, la elevación de mayin nukvin (aguas femeninas); y por medio de esto se revela después la mirra del aceite de unción: la revelación de la Jojmá del Mundo de Atzilut, el nivel del "aceite de santa unción", el temor superior, la autoanulación superior (bitul) (y véase lo escrito sobre [el versículo] "Porque Tú eres mi lámpara" en Torah Ohr, Parshas Miketz).

28 קיצור. (ענין קטרת הוא העלאה ממטה למעלה בחי' ריח ובו היה מור ועי"ז אח"כ שמן המשחה מלמעלה למטה והיה בו מר דרור הארת עתיק המאיר כמו"ס [במוחא סתימאה] להיות המשכה

Resumen. (El asunto del incienso es una elevación de abajo hacia arriba, el aspecto de la fragancia, y en él había mirra; y por medio de esto, después, [viene] el aceite de unción, de arriba hacia abajo, y en él había mirra pura, la irradiación de Atik que ilumina en Moja Stimaá (el cerebro oculto), para que haya una emanación hacia abajo;

וכן יסוד אבא המאיר בבינה וזהו שמן וקטרת ישמח לב ובחי' מררי היינו שמחבר ב' בחי' מר הנ"ל דקטרת ושמן):

y asimismo el Yesod (fundamento) de Aba, que ilumina en Biná (entendimiento). Y esto es: "El aceite y el incienso alegran el corazón". Y el nivel de Merarí es que él une los dos aspectos de mirra mencionados arriba, los del incienso y el aceite.)

29 ה ובני גרשון היו נושאים את יריעות המשכן שהם בחי' המקיפים ובהם נאמר ע"פ אהרן ובניו כו'

5. Y los hijos de Gershon transportaban las cortinas del Mishkán, que corresponden al nivel de las [luces] circundantes (makifim); y acerca de ellas se dice: "Por mandato de Aharón y sus hijos", etc.;

כי היריעות היו מתכלת כו' נגד ששה מדות, והנה להבין למה שרש המדות בבחי' מקיפים

pues las cortinas eran de lana azul, etc., y correspondían a los seis atributos emocionales (midot). Ahora bien, para entender por qué la raíz de los atributos emocionales se encuentra en el nivel de las [luces] circundantes:

והענין כי עם היות שהמדות הם נולדים מהשכל שע"י שמתבונן בגדולת א"ס ב"ה ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע ע"י נולדים המדות להיות כלות הנפש

el asunto es que, aunque los atributos emocionales nacen del intelecto —pues al contemplar la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea, como memalé kol almin (la luz que llena todos los mundos) y sovev kol almin (la luz que circunda todos los mundos), nacen los atributos emocionales, de modo que el alma se consume (kelot hanéfesh)—,

אמנם שרש ומקור המדות הם למעלה מהשכל היינו מן הרצון שבנפש שהוא למעלה מהשכל חו"ב [חכמה

ובינה] וכן למעלה המדות דז"א נולדים מחו"ב [מחכמה ובינה]

sin embargo, la raíz y fuente de los atributos emocionales está por encima del intelecto, es decir, en la voluntad del alma, que está por encima del intelecto —Jojmá (sabiduría) y Biná (entendimiento)—. Y así también Arriba: los atributos emocionales de Zeir Anpín nacen de Jojmá y Biná,

אמנם שרשן ומקורן מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דא"א שהם המדות שברצון הנק' כתר והן הנק' בזהר טורי

חשוכא

pero su raíz y fuente está en Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij Anpín, que son los atributos de la voluntad, llamada Kéter (la Corona); y estos son los que el Zohar denomina “montañas de oscuridad” (turei jashuja),

כי המדות נק' הרים ומדות שברצון נק' טורי חשוכא לפי שהם למעלה מהשכל ואינם מושגים.

pues los atributos emocionales son llamados “montañas”, y los atributos de la voluntad son llamados “montañas de oscuridad” porque están por encima del intelecto y no pueden ser aprehendidos.

(ולכן שרש המדות מבחי' מקיפים וימינו תחבקני. ועמ"ש מענין זה בביאור ע"פ שימני כחותם ועמ"ש

בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה בפ' יתרו).

(Por lo tanto, la raíz de los atributos emocionales está en el nivel de las [luces] circundantes: “y su mano derecha me abraza”. Véase lo escrito acerca de este tema en la explicación sobre [el versículo] “Ponme como un sello”, y véase lo escrito en el discurso que comienza “Para entender la explicación del tema de que los Patriarcas son el Carruaje”, en la sección de Yitró.)

והנה אע"פ [אף על פי] ששרש המדות דז"א הוא מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דא"א עכ"ז [עם כל זה] אין ערוך ביניהם וכמו אברהם שהיה מבחינת חסד דז"א אמר על עצמו ואנכי עפר ואפר כלומר שלגבי מקור החסד הוא

Ahora bien, aunque la raíz de los atributos emocionales de Zeir Anpín está en Jésed, Guevurá y Tiféret de Arij Anpín, no hay comparación entre ellos. Así, Avraham, que pertenecía al nivel de Jésed de Zeir Anpín, dijo de sí mismo: "Y yo soy polvo y ceniza"; es decir, que en relación con la fuente de Jésed él es

כמו ערך האפר שנשאר מן העץ אחר שנשרף לגבי עצמיות העץ שאינו בערך כלל וכך ערך החסד דז"א לגבי חסד דא"א

como la relación de la ceniza que queda de la madera después de quemarse con la esencia misma de la madera, con la que no guarda comparación alguna; así es la relación del Jésed de Zeir Anpín con el Jésed de Arij Anpín;

כי חסד דא"א הוא רק בחי' מקור ושרש המדות ולא מדות ממש (וכמו עד"מ מתיקות התפוח הנמשך מהמזל המכה בו ואומר לו גדל שאין בהמזל מערך ומהות המתיקות גשמי

pues el Jésed de Arij Anpín es únicamente el nivel de fuente y raíz de los atributos emocionales, y no atributos propiamente dichos. (Por ejemplo, la dulzura de la manzana, que proviene del mazal que la golpea y le dice: "¡Crece!": en el mazal no hay nada que guarde relación con la medida y la naturaleza de la dulzura física,

אלא שם הוא עד"מ עריכות ומתיקות רוחניים ובהשתלשלות נעשה מתיקות גשמי כך עד"מ אין ערך מדות דאצ"י לגבי המדות שבכתר שהם רק מקור ושרש המדות וזהו ענין אב הרחמים היינו שהוא מקור ושרש למדת הרחמים

sino que allí hay, por así decirlo, una dulzura y un agrado espirituales, y mediante la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) se convierten en dulzura física. Así también, por así decirlo, los atributos emocionales de Atzilut no guardan relación con los atributos que están en Kéter, que son únicamente la fuente y raíz de los atributos. Y este es el significado de "Padre de misericordias" (Av HaRachamim): que Él es la fuente y raíz del atributo de misericordia;

אבל אב הרחמן היינו שהוא רחמן במדת רחמנות ממש והיינו בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות. ולכן אומרים אב הרחמים בתפלת מוסף וכן בנעילה דיוהכ"פ [דיום הכפורים] ועמ"ש מענין אב הרחמים בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה. ובד"ה כי ביום הזה יכפר)

mientras que "el Padre misericordioso" (Av HaRachaman) significa que Él es misericordioso con el atributo mismo de la misericordia, y esto corresponde a las Diez Sefirot de Atzilut. Por eso se dice "Padre de misericordias" en la oración de Musaf, y también en Ne'ilá de Yom Kippur. Y véase lo escrito acerca del significado de "Padre de misericordias" en la explicación sobre [el versículo] "Soy negra, pero hermosa", y en el maamar que comienza "Pues en este día expiará".)

והנה כדי לחבר את המדות דז"א לשרשן ומקורן הוא ע"י יד הגדולה וזה היה בחי' אהרן כה"ג [כהן גדול] שהוא מבחי' חסד דא"א שנק' יד הגדולה

Ahora bien, para unir los atributos emocionales de Zeir Anpín con su raíz y fuente se requiere "la mano grande"; y este era el nivel de Aharón, el Kohen Gadol, quien corresponde al nivel del Jésed de Arij Anpín, llamado "la mano grande".

ולכן מת אהרן ונקבר בהר ההר כי המדות דז"א נק' הרים ומקורן המדות דא"א נק' הר ההר ושם הוא שרש הדיקנא זקן אהרן

Por eso Aharón murió y fue sepultado en Hor HaHar ("la montaña de la montaña"), pues los atributos de Zeir Anpín se llaman "montañas", y su fuente, los atributos de Arij Anpín, se llama "la montaña de la montaña"; allí está la raíz de la barba: "la barba de Aharón".

ולכן היה יכול להמשיך המדות דא"א שיתלבשו במדות דז"א לכן שמו אהרן פי' א' הר' היינו המדות שבכתר כי אלה אותיות פלא כו'

Por eso pudo hacer descender los atributos de Arij Anpín para que se revistieran en los atributos de Zeir Anpín. Por eso su nombre es Aharón: alef, har ("montaña"), nun; esto alude a los atributos que están en Kéter, pues alef contiene las letras de pele ("maravilla"), etc.;

ואח"כ כשהוא משפיע וממשיך אותם למטה שיתלבשו ויתגלו בז"א היינו נון פשוטה שהוא מורה על התפשטות והמשכה ארוכה מלמעלה למטה (ועמ"ש סד"ה אחרי הוי' אלקיכם תלכו כו' ובו תדבקו)

y después, cuando los concede y los hace descender abajo para que se revistan y se revelen en Zeir Anpín, esto corresponde a la nun final, que indica expansión y una prolongada continuación desde arriba hacia abajo (y véase lo escrito al final del maamar que comienza "Después de Havaíá, su D'os, caminarán", etc., "y a Él se adherirán").

ולכן נאמר בגרשון ע"פ אהרן כי גרשון היה נקרא על שם שהוא מגרש החיצונים ונאמר ימ ינך ה' תרעץ אויב שמגרש המדות הרעות שיניקתם ממדות דז"א

Por lo tanto, se dice de Gershón: «por mandato de Aharón», pues Gershón recibió ese nombre porque expulsa (megaresh) las fuerzas externas. Y se dice: «Tu diestra, Havaiá, quebranta al enemigo»: expulsa los atributos malignos, cuya vitalidad proviene de los atributos de Zeir Anpín;

אבל בהגלות נגלות המדות שלמעלה מהשכל הם מתגרשים ואין להם יניקה כו' וכל זה הוא מבחי' ימין דייקא משא"כ מבחי' גבורה שהרי רישיה דעשו בעיטפיה דיצחק

pero cuando se revelan los atributos que están por encima del intelecto, aquellos son expulsados y no reciben vitalidad, etc. Y todo esto proviene específicamente del nivel de la derecha, a diferencia del nivel de Guevurá, pues «la cabeza de Esav está en el regazo de Yitzjak».

ולכן נאמר בו ע"פ אהרן כי ע"י אהרן היתה זאת ההתגלות והמשכה והתפשטות למטה בז"א מא"א [מאריך אנפין] ימין ה' דלית שמאלא בהאי עתיקא כו'

Por lo tanto, se dice de él: «por mandato de Aharón», pues por medio de Aharón se produjo esta revelación, así como la atracción y expansión hacia abajo, dentro de Zeir Anpín, desde Arij Anpín: «la diestra de Havaiá», pues «no hay izquierda en este Anciano», etc.,

וימינך ה' תרעץ כו' וזהו גרש ואח"כ ו"ן כי וי"ו מורה על המשכה למטה ונו"ן מורה על המשכה יותר למטה.

y «Tu diestra, Havaiá, quebranta», etc. Esto es gueresh («expulsar»), seguido de vav-nun: pues la vav indica una atracción hacia abajo, y la nun indica una atracción aún más abajo.

30 ולכן במשא המשכן היה כאו"א [כל אחד ואחד] נושא כפי מדרגתו וגרשון ע"פ אהרן היה מחבר וממשיך התגלות מדות דא"א בז"א ואח"כ

Por lo tanto, al transportar el Mishkán, cada uno llevaba según su nivel. Y Gershón, “por orden de Aharón”, unía y hacía descender la revelación de los atributos de Arij Anpín a Zeir Anpín (los atributos emocionales); y después

היה יכול להמשיך ולהשפיע למטה התגלות בחי' ימינך ה' תרעץ אויב ע"י מ"ב מסעות בנסיעתן וחנייתן שבהגלות נגלות אור חסד זה א"ס אזי נגרשו החיצונים

podía hacer descender y otorgar abajo la revelación del nivel de “Tu diestra, Havaiá, quebranta al enemigo”, mediante los cuarenta y dos viajes, en sus desplazamientos y campamentos; pues, cuando se revelaba esta luz de Jésed (bondad) del Infinito, las fuerzas externas eran expulsadas.

לכן היו בני גרשון נושאים יריעות המשכן שהם מקיפים ונעשו מתכלת כו' שהם נגד המדות אשר שרשם ומקורן מא"א [מאריך אנפין] מדות שברצון בחי' מקיפים

Por eso los hijos de Gershón transportaban las cortinas del Mishkán, que son envolventes [luces] y estaban hechas de lana azul, etc.; estas corresponden a los atributos emocionales, cuya raíz y fuente se encuentra en Arij Anpín: los atributos dentro de la voluntad, el nivel de las envolventes [luces];

כי אין שייך שם לקרוא בשם מדה גלויה רק בחי' מקיף שרש ומקור על מדות שלמטה בז"א כו' (ועיי' בזהר ויקרא) (ד"ז סע"ב [סוף עמוד ב]) ע"פ מדותיו ודאי כד"א [כמה דאת אמר] ע"פ אהרן ובניו תהיה כו'

pues allí no corresponde hablar de un atributo revelado, sino solamente del nivel de una envolvente [luz], la raíz y fuente de los atributos inferiores de Zeir Anpín, etc. (Véase también el Zóhar, Vairkrá) (folio 7, final del lado b): “por Sus medidas, ciertamente, como está dicho: ‘Por orden de Aharón y sus hijos será’, etc.”

ועמ"ש פי' שיוירד ע"פ מדותיו לקמן סד"ה בהעלותך את הנרות וע' לעיל בפ' במדבר סד"ה וידבר כו' שאו כו' במש"ש [כמה שכתוב שם] בחי' אהרן הכהן המביא רצון העליון אל בית אמי כו'.

Y véase lo que está escrito más adelante, al final del discurso que comienza “Cuando enciendas las lámparas”, acerca del significado de “que desciende según sus medidas (midotav)”; y véase arriba, en la parashá de Bamidbar, al final del discurso que comienza “Y habló”, etc., “Alza”, etc., lo escrito allí acerca del nivel de Aharón el Kohén, quien trae la voluntad suprema “a la casa de mi madre”, etc.

ועמ"ש בענין ג' ידות סד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא בענין כי יד על כס כו'

Y véase lo escrito acerca de las tres manos, al final del discurso que comienza “La persona está obligada a embriagarse en Purim”, sobre “Pues una mano está sobre el trono”, etc.

ועיין בפרדס שכ"א פרק י"ב ובעה"כ [ובערכי הכינויים] ערך יד ג"פ [גי פעמים] יד שם מ"ב וכ"ה בע"ה [בעץ חיים] סוף שער כסה"כ [כסא הכבוד].

Y véase el Pardés, Shaar 21, capítulo 12, y Erchei HaKinuyim, entrada “Yad”: tres veces yad es el Nombre de cuarenta y dos [letras]; y así aparece en Etz Chaim, al final de Shaar Kisei HaKavod.

וזהו ענין מ"ב מסעות וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ אלה מסעי בני ישראל וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' עקב [דף ע"ב סע"ב] [סוף עמוד ב] ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה בפ"י שאו ידיכם קדש כו'.

Y este es el significado de los cuarenta y dos viajes, como está escrito en otro lugar, en la explicación de [el versículo] “Estos son los viajes de los hijos de Israel”; véase también el Raaya Mehemna, parashá de Ekev (folio 272, final del lado b); y véase lo escrito en el discurso que comienza “Salgan y contemplen”, acerca del significado de “Alcen sus manos en santidad”, etc.

ועמ"ש בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הבכורים שתנופת כבשי עצרת הוא ג"כ עליות המדות דו"א בחג"ת [בחסד גבורה תפארת] דא"א ומ"מ שתי הלחם שהם תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] הם למעלה משני הכבשים ע"ש.

Y vean lo escrito en la explicación sobre [el versículo] “El kohén los mecerá junto con el pan de las primicias”: que el mecimiento de los corderos de Atzeret es también el ascenso de los atributos de Zeir Anpín a Jésed, Guevurá (contención) y Tiféret (belleza) de Arij Anpín; sin embargo, las dos hogazas, que son la Torá Escrita y la Torá Oral, están por encima de los dos corderos. Véase allí.

31 ומזה יובן גם כאן דאע"ג [דאף על גב] שבני גרשון נושאים היריעות מ"מ בני קהת שהיו נושאים הכלים הארון שבו הלוחות כו' הוא בחי' גבוה יותר וזהו ענין יד רמה.

Y de esto también se entenderá aquí: aunque los hijos de Gershón cargaban las cortinas, sin embargo, los hijos de Kehat, que cargaban los utensilios —el Arca en la que estaban las Tablas, etc.—, corresponden a un nivel más elevado; y este es el asunto de la “mano en alto”.

וי"ל [ויש לומר] ג"כ גי' ידות הנ"ל הם ג"כ חג"ת [חסד גבורה תפארת] דע"י [דעתיק יומין] כי מררי אריתי מורי מור שבשמן המשחה גבורה דע"י [דעתיק יומין] המלוכש במו"ס [במוחא סתימאה] ויד הגדולה י"ל [יש לומר] חסד דעתיק המלוכש בגלגלתא ויד רמה ת"ת [תפארת] דע"י [דעתיק יומין] ודעת דע"י [דעתיק יומין] כו'

También puede decirse que las tres manos mencionadas anteriormente corresponden a Jésed (bondad), Guevurá (contención) y Tiféret (belleza) de Atik Yomin: pues Merari, “he recogido mi mirra”, la mirra del aceite de unción, corresponde a la Guevurá de Atik Yomin, que está investida en Moja Stimaá (el cerebro oculto); y la mano grande, puede decirse, corresponde al Jésed de Atik, que está investido en Gulgalta (el cráneo); y la mano en alto corresponde a la Tiféret de Atik Yomin y a la Daat (conocimiento) de Atik Yomin, etc.;

ומשם שרש התורה כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ קרח ע' [עיין] מ"ש ע"פ הזהר וישב דקפ"א ע"פ וגבה מאד מסטרא דיעקב.

y de allí proviene la raíz de la Torá, como escribe el Ramaz al comienzo de Parashat Koraj. Véase lo escrito sobre el Zóhar, Vayeshev, folio 181, acerca de [el versículo] “y será muy elevado”: “del lado de Yaakov”.

32 ועו"ל [ועוד יש לומר] בענין גי' ידות הנ"ל שהם הגי' לויים דהנה מבואר במ"א בסידור בביאור ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו ענין וארבע הידות יהיה לכם כו' היינו שיש ב"פ [בי פעמים] ימין וב"פ [ובי פעמים] שמאל.

Y también puede explicarse lo siguiente acerca de las tres manos mencionadas anteriormente, que corresponden a los tres levitas: en otro lugar, en el Sidur, en la explicación del versículo “Tras Havaiá, su D'os, caminarán”, se explica el concepto de “y las cuatro partes (yadot) serán para ustedes”, etc.; es decir, que hay dos derechas y dos izquierdas.

והוא מ"ש שמאלו תחת לראשי וכתוב שמאלו תחת ראשי אשר שמאל הראשון הוא מה שהמקבל דוח' [דוחק] ומשפיל את עצמו ע"י מרירות ואעפ"כ [ואף על פי כן] נק' שמאלו

Y esto es lo que está escrito: “Su mano izquierda bajo mi cabeza (lerashi)”, y también está escrito: “Su mano izquierda bajo mi cabeza (roshi)”. La primera izquierda es cuando quien recibe se aparta y se humilla mediante la amargura; sin embargo, se la llama “Su mano izquierda”,

כי הענין שהאדם נוטל כביכול שמאלו של הקב"ה תחת ראשי דהיינו שמתכונן במוח שבראשו ריחוקו מה' ועי"ז נעשה לבו נשבר ונדכה

pues el concepto es que la persona toma, por así decirlo, la mano izquierda del Santo, bendito sea, y la pone “bajo mi cabeza”; es decir, medita, con la mente que está en su cabeza, acerca de su distancia de D'os, y por ello su corazón se vuelve quebrantado y abatido.

וזהו ענין אחרי ה' ואח"כ תלכו היא מדת האהבה בחי' רצוא בחי' ימין מקרבת וזהו עצמו ענין מררי שהוא בחי' שמאלו ובחי' גרשון

Este es el concepto de "Tras Havaia"; y después, "caminarán", que es el atributo del amor, el nivel de correr (ratzo), el nivel de "la derecha acerca". Y esto mismo es el concepto de Merari, que corresponde al nivel de "Su mano izquierda", y al nivel de Gershón,

שהוא בחי' ימין כנ"ל. אך אחר הרצוא נמשך בחי' שוב ע"ד וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק.

que corresponde al nivel de la derecha, como se mencionó anteriormente. Pero después de correr viene el nivel de regresar (shov), a la manera de "El pueblo vio, tembló y se quedó de pie a lo lejos".

33 והוא ענין שמאל הבי' דהיינו שמאל של המשפיע שבחי' השמאל דוחה הזה הוא אינו ענין ריחוק ממש אלא להיות בחי' שוב לאחד.

Y este es el asunto del segundo lado izquierdo, es decir, el lado izquierdo del dador: este nivel de "la izquierda rechaza" no implica un alejamiento real, sino que su propósito es que haya el nivel de retorno (shov) al Uno.

וכענין ותתצב אחותו מרחוק והוא מבחי' חכמה אמור לחכמה אחותי את וב"פ [ובי' פעמים] שמאל זהו ענין מררי ב"פ [בי' פעמים] מר

Como en el asunto de "Y su hermana se quedó de pie a lo lejos", que corresponde al nivel de Jojmá (sabiduría): "Di a Jojmá: 'Eres mi hermana'". Y los dos lados izquierdos constituyen el asunto de Merari, dos veces mar,

היינו בי' בחי' שמאל הנ"ל ובי' בחי' הנ"ל נקי' הכל עצי שטים עומדים יראה תתאה ויראה עילאה שכ"ז [שכל זה] נקי' עמידה וביטול וכמ"ש ויעמדו מרחוק ועמ"ש ע"פ אתם נצבים לפני ה'.

es decir, los dos niveles del lado izquierdo mencionados anteriormente; y los dos niveles mencionados anteriormente son llamados en conjunto "madera de acacia, erguidos": el temor inferior y el temor superior, todo lo cual se denomina estar de pie y autoanulación (bitul), como está escrito: "y se quedaron de pie a lo lejos". Y véase lo escrito sobre [el versículo] "Ustedes están de pie... ante Havaia".

34 וב"פ [ובי פעמים] ימין זהו ענין בני גרשון נושאי היריעות אה"ע [אהבת עולם] ואה"ר [ואהבה רבה] ועמ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב בענין ויחד לכבינו.

Y la doble derecha corresponde a los hijos de Gershón, que transportaban las cortinas: Ahavas Olam y Ahavah Rabbah. Véase también lo escrito en el discurso que comienza “¿Quién ha contado el polvo de Yaakov?”, acerca de “y unifica nuestros corazones”.

ובני קהת נושאי הארון היינו בענין מש"ש [מה שכתוב שם] בפ"י ובקולו תשמעו כו' גם כמ"ש בד"ה זכור ושמור בענין ההעלאה בחי"התורה שנקרא אדם לקשרו ולחברו לעצמות אור א"ס בחי'

Y los hijos de Kehat, que transportaban el Arca, corresponden a lo escrito allí acerca del significado de “y escucharás Su voz”, etc.; también a lo escrito en el discurso que comienza “Recuerda y guarda”, acerca de la elevación del nivel de la Torá, que es llamado “hombre” (adam), para vincularlo y unirlo a la esencia de la Luz Infinita (Or Ein Sof), el nivel de

כי לא אדם הוא כו' ע"ש ועד"ז הוא ענין נשיאת הארון וא"כ בחי' יד זהו ענין והחמישית לפרעה בחי' התגלות עתיק שבכינה כו'

“pues Él no es un hombre”, etc. Véase allí. Y en este sentido se entiende el transporte del Arca. Por consiguiente, el nivel de yad corresponde a “y la quinta parte para el Faraón”: el nivel de la revelación de Atik dentro de Biná (entendimiento), etc.

וע' במא"א [במאורי אור] אות יו"ד סעיף כ"ז [כל זה] מבואר ב"פ [בי פעמים] ימין ושמאל הם או"א [אבא ואימא] וזו"נ [זועיר אנפין ונוקבא] וא"כ זהו ענין ד' הידות כו' והחמישית כנ"ל:

Véase Me'orei Or, letra yud, sección 27, donde se explica que las dos derechas y las dos izquierdas son Aba e Ima (Jojmá y Biná) y Zeir Anpín y Nukvá; por consiguiente, esto corresponde a las cuatro partes, etc., y a la quinta, como se mencionó anteriormente.

35 קיצור. ענין בני גרשון שנשא היריעות שמחברים המדות שלמטה מהשכל אל המדות שלמעלה מהשכל וזהו על פי אהרן. ועי"ז מגרש המדות הרעות.

Resumen. El asunto de los hijos de Gershon, que transportaban las cortinas: ellos unen los atributos emocionales (midot) que están por debajo del intelecto con los atributos que están por encima del intelecto; y esto es «por la palabra de Aharón». De este modo expulsa los atributos malignos,

ע"י שיורד ע"פ מדותיו של הקב"ה עוי"ל [עוד יש לומר] בענין ג' ידות ע"ד וארבע הידות יהיה לכם שהם כ"פ [ב' פעמים] ימין וב"פ [וב' פעמים] שמאל שבפסוק שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני שהפסוק נאמר ב' פעמים בשיר השירים.

mediante «lo que desciende según las medidas» del Santo, bendito sea. También se puede explicar el asunto de las tres manos en relación con «y las cuatro partes serán para ustedes»: son dos derechas y dos izquierdas, como en el versículo «Su izquierda está bajo mi cabeza, y Su derecha me abraza», pues el versículo aparece dos veces en el Cantar de los Cantares.

וזהו ענין בני גרשון ובני מררי שבני גרשון מחברים השני בחינות שמאל. והחמישית היא בחי' שלמעלה מימין ושמאל שאין שם התחלקות חו"ג [חסד וגבורה] זהו ענין בני קהת שנשאו את הארון שהוא קדש הקדשים:

Y este es el asunto de los hijos de Gershon y los hijos de Merari: los hijos de Gershon unen los dos niveles de izquierda. Y el quinto es el nivel que está por encima de la derecha y la izquierda, donde no hay división entre Jésed (bondad) y Guevurá (contención); este es el asunto de los hijos de Kehat, que transportaban el Arca, que es el Santo de los Santos.

36 ו והנה בבני קהת נאמר נשיאות ראש ובבני גרשון נאמר נשא גם הם. ובבני מררי לא נאמר נשיאות ראש.

6. Ahora bien, de los hijos de Kehat se dice “elevar la cabeza”, y de los hijos de Gershon se dice “Levanta... también a ellos”; pero de los hijos de Merari no se dice “elevar la cabeza”.

ופי' ברבות בשה"ש [בשיר השירים] שלכן נאמר גם הם שלא תאמר שהם פחותים מבני קהת אלא מפני כבוד התורה שנאמר בה יקרה היא מפנינים וכל חפצך לא ישוו בה (במשלי ס"ג).

Y en el Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim se explica que por eso se dice “también a ellos”: para que no digas que son inferiores a los hijos de Kehat; más bien, [Kehat va primero] por el honor de la Torá, acerca de la cual se dice: “Ella es más preciosa que las perlas (peninim), y todos tus deseos no pueden compararse con ella” (en Proverbios, capítulo 3).

והענין כי הפנינים שהוא המרגליות הם דבר יקר עד"מ והתורה היא יקר מכל דבר יקר.

Y el asunto es que las peninim, que son piedras preciosas (margaliyot), son algo valioso, a modo de analogía, y la Torá es más valiosa que cualquier cosa valiosa.

וכמ"ש ברבות ויקרא רפ"ב עשרה נקראו יקרים התורה והנבואה כו' והעושר כו' ע"ש א"כ התורה היא ראשית לכל דבר יקר.

Como está escrito en el Midrash Rabbah, Vayikra, al comienzo del capítulo 2: "Diez cosas son llamadas preciosas: la Torá, la profecía", etc., "y la riqueza", etc. Véase allí. Si es así, la Torá es la primera entre todas las cosas preciosas.

37 והיא יקר על יקר. והענין כי הנה עד"מ האבנים טובות קובעים אותם בכתר ועטרה שעושין למלך מפני יקרותן וחשיבותן

Y es preciosidad sobre preciosidad. El asunto es el siguiente: a modo de analogía, las piedras preciosas se engarzan en la corona y la diadema que se hacen para un rey, debido a su preciosidad e importancia;

והנה עיקר היוקר שלהן הוא מפני דבר הפלא שהאבן שהוא דומם יהיה מאיר ע"כ הם יקרים מזהב ומפז.

y la razón principal [de] su preciosidad es la maravilla de que una piedra, que es inanimada, brille; por eso son más preciosas que el oro y el oro fino.

38 וכך הוא עד"מ ענין המצות גשמיות ששרשם מגיע בבחי' כתר כנודע דתרי"ג מצות דאורייתא ושבע מצות דרבנן הם תר"ך עמודי אור.

Y así también, a modo de analogía, ocurre con las mitzvot físicas, cuya raíz llega al nivel de Kéter (la Corona), como es sabido: las 613 mitzvot de la Torá y las siete mitzvot rabínicas son los 620 pilares de luz.

והיינו לפי שהם נעשים בדברים גשמיים שמקליפת נוגה שנפלו שם ניצוצים ממקום גבוה מאוד וכאשר מתבררים על ידי מעשה המצות עולים להיות בחי' כתר ועטרה ועמ"ש ע"פ בשלה פרעה את העם

Esto se debe a que se realizan con elementos físicos que pertenecen a la kelipat noga, en la que cayeron chispas desde un lugar muy elevado; y cuando son refinadas mediante la práctica de las mitzvot, ascienden hasta convertirse en una corona y una diadema. Véase también lo escrito sobre [el versículo] "Cuando el faraón dejó salir al pueblo".

והיינו מפני שהוא דבר פלא שמבחי' עשיה גשמיות יהיה נעשה בחינת ביטול וכלי לאור א"ס ב"ה.

Esto se debe a que es algo asombroso que del nivel de la acción física llegue a formarse un nivel de autoanulación (bitul) y una vasija para la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea.

אך עכ"ז [עם כל זה] המצות הן בבחי' מקיף לבד ואינו מאיר הגילוי בבחי' אור פנימי ממש וכמו הכתר והעטרה שהוא בחי' מקיף לבד

Sin embargo, aun así, las mitzvot están solo en el nivel de una luz circundante, y la revelación no brilla en el nivel de una luz interior propiamente dicha; como la corona y la diadema, que están solo en el nivel de lo circundante.

אבל התורה היא מאיר בבחי' אור פנימי ממש ושרשה ג"כ מפנימיות הכתר שהוא מוחא סתימאה שלמעלה מבחי' חיצוניות הכתר שהוא גלגלתא.

Pero la Torá brilla en el nivel de una luz interior propiamente dicha, y su raíz también procede de la dimensión interior (pnimiut) de Kéter, que es Moja Stimaá (el cerebro oculto), por encima del nivel de la dimensión exterior (jitzoniut) de Kéter, que es Gulgalta (el cráneo).

39 ולכן היא יקרה מפנינים שהיא מבחי' פנימיות הכתר שלמעלה ממדרגת הפנינים שהם מגיעים בחיצוניות הכתר והעטרה וזהו ענין יקר על יקר.

Por eso ella es “más preciosa que las perlas”, pues proviene del nivel de la dimensión interior (pnimiut) de Kéter, que está por encima del grado de las perlas, las cuales alcanzan [solo] la dimensión exterior (jitzoniut) de la corona y la diadema. Este es el significado de una preciosidad sobre otra preciosidad.

כי יקר גימטריא יש וזהו ענין ש"י עולמות. אך כתר הוא ב"פ [ב' פעמים] ש"י דהיינו פנימיות וחיצוניות כו' והתורה שהיא מבחי' פנימיות היא יקר מיקר כו'.

Pues yekar (“precioso”) tiene el valor numérico de yesh, y este es el significado de los 310 mundos. Pero Kéter es el doble de 310, es decir, las dimensiones interior y exterior, etc.; y la Torá, que proviene del nivel de la dimensión interior, es más preciosa que [lo] precioso, etc.

40 והנה בני גרשון שנשא את היריעות שהם מה שמאיר בבחי' מקיף עדיין דוגמת ההמשכה שעל ידי המצות כו'

Ahora bien, los hijos de Gershón, que transportaban las cortinas —que son aquello que todavía ilumina en el nivel envolvente, como la atracción hacia abajo que se produce mediante las mitzvot, etc.—,

לכן נאמר בהם נשיאת ראש שנשיאת ראש זהו ההעלאה לבחי' כתר כמ"ש בפרדס ערך נשא.

por eso se dice de ellos «elevar la cabeza», pues «elevar la cabeza» es la elevación al nivel de Kéter (la Corona), como está escrito en el Pardes, en la entrada «Nasa».

אך עכ"ז [עם כל זה] נאמר בהם גם הם לפי שבחי' זו מאיר עדיין בבחי' מקיף אבל עיקר נשיאת ראש נאמר בבני קהת שנשאו את הלוחות שנאמר יקרה היא מפנינים שמאיר בבחי' פנימיות כו'.

Sin embargo, aun así se dice de ellos «también ellos», porque este nivel todavía ilumina de manera envolvente; pero la principal «elevación de la cabeza» se dice de los hijos de Kehat, que transportaban las Tablas, acerca de las cuales se dice: «Ella es más preciosa que las perlas», pues ilumina en el nivel de la dimensión interior (pnimiut), etc.

41 וגם עפמש"ל [על פי מה שכתוב לעיל] שבני גרשון מעלים המדות לבחי' מדות שלמעלה מהשכל זהו ז"ת ו'

תחתונות] דא"א אבל בני קהת שנשאו את התורה

Y también, de acuerdo con lo escrito arriba, los hijos de Guershón elevan los atributos emocionales (midot) al nivel de los atributos que están por encima del intelecto, que son las siete Sefirot inferiores de Arij Anpín; pero los hijos de Kehat, que llevaban la Torá,

שהיא מבחינת חכמה שבכתר כו' ועמ"ש מזה בד"ה יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת כו':

que proviene del nivel de Jojmá (sabiduría) dentro de Kéter (la Corona), etc. Y véase lo escrito acerca de esto en el discurso que comienza: "El día festivo de Rosh HaShaná que cae en Shabat", etc.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/nasso/2/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak